

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ-ΟΛΛΑΝΔΙΑ

Α. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Γενικά Χαρακτηριστικά Χώρας

Οι Κάτω Χώρες (Ολλανδικά: Nederland) αποτελούν μία από τις τέσσερις συστατικές χώρες του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, μετά τη διάλυση των Ολλανδικών Αντιλλών στις 10 Οκτωβρίου 2010. Οι υπόλοιπες τρεις χώρες είναι η Αρούμπα, το Κουρασάο και ο Άγιος Μαρτίνος, ενώ τα νησιά Μπονέρ, Άγιος Ευστάθιος και Σάμπα (νησιά BES) αποτελούν ιδιαίτερους δήμους της Ολλανδίας.

Το όνομα Ολλανδία (Holland), που χρησιμοποιείται συχνά για τις Κάτω Χώρες, αναφέρεται σε δύο από τους δώδεκα νομούς της, τη Βόρεια Ολλανδία (Noord Holland) και τη Νότια Ολλανδία (Zuid Holland).

Η Ολλανδία βρίσκεται στη Δυτική Ευρώπη μεταξύ Γερμανίας και Βελγίου και βρέχεται από τη Βόρεια Θάλασσα. Τα χερσαία σύνορά της είναι 1.027 χιλ. (450 χιλ. με το Βέλγιο, 577 χιλ. με τη Γερμανία) και η ακτογραμμή της είναι 451 χιλ.

Είναι η 23η σε μέγεθος χώρα της ΕΕ με συνολική έκταση 41.540 τετρ. χιλ. (λίγο μικρότερη από τη Δανία) και η χώρα με τη μεγαλύτερη αναλογία στην ΕΕ, υδάτινης προς συνολικής έκτασης, καθώς το 18,8% της έκτασής της καλύπτεται από ύδατα (εσωτερικά ύδατα).

Σε σύγκριση με την Ελλάδα, η Ολλανδία έχει έκταση μικρότερη από το 1/3 της έκτασης της Ελλάδας, όση περίπου η Μακεδονία και η Θράκη μαζί.

2. Δημογραφικά Στοιχεία (Πληθυσμός, Γεωγραφική Κατανομή)

Τον Δεκέμβριο του 2016 ο πληθυσμός της Ολλανδίας ανήλθε σε 17.081.507 κατοίκους. Είναι η 8η σε πληθυσμό χώρα της ΕΕ και η 2η σε πληθυσμιακή πυκνότητα (μετά την Μάλτα).

3. Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη αγοράς (ΑΕΠ ονομαστικό, κατά κεφαλήν, ρυθμός ανάπτυξης, πληθωρισμός, ανεργία)

Το 2016 το ΑΕΠ της Ολλανδίας ανήλθε στα 702,6 δις ευρώ ενώ το 2015 ήταν 683,4 δις ευρώ (αύξηση 2,2%)

Το 2016, το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ολλανδίας ανήλθε σε 41.300 ευρώ, έναντι 40.400 ευρώ το 2015.

Οι τομείς που συνέβαλαν περισσότερο στο ΑΕΠ ήταν οι δαπάνες για την εκπαίδευση, την υγεία και την κοινωνική ασφάλιση, η μεταφορά και αποθήκευση τροφίμων καθώς και η βιομηχανία (εξόρυξη, κατασκευές, ενέργεια, ύδρευση).

ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΟΛΛΑΝΔΙΑΣ

ΜΕΓΕΘΟΣ	ΜΟΝΑΔΑ	2014	2015	2016
ΑΕΠ, Ονομαστικό	δισ €	663,0	683,4	702,6
ΑΕΠ, Μεταβολή	%	1,4	2,3	2,2
ΑΕΠ, Κατά κεφαλήν	€	39.300	40.400	41.300
Ανεργία	%	7,4	6,9	6
Πληθωρισμός	%	0,3	0,2	0,1
Εξαγωγές	δισ €	547,4	570,1	579,3
Εισαγωγές	δισ €	475,5	498,0	501,9
Εμπορικό Ισοζύγιο	δισ €	72,1	72,1	77,2
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών	δισ €	58,9	58,7	59,5
ΑΞΕ στη χώρα (αποθέματα)	δισ €	3.680,9	3.940,1	4.085,9
ΑΞΕ από τη χώρα (αποθέματα)	δισ €	4.346,5	4.635,8	4.857,5
Δημοσιονομικό Ισοζύγιο	% ΑΕΠ	-2,3	-2,1	0,4
Δημόσιο Χρέος	% ΑΕΠ	68,0	64,6	61,8
Εξωτερικό Χρέος	% ΑΕΠ	538,38	540,04	532,64
Συναλλαγματικά Αποθέματα	δισ €	35,352	35,142	34,437
<i>(De Nederlandsche Bank NV)</i>				

Β. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

1. Θεσμικό Πλαίσιο

- Νομικές μορφές εταιριών

Υπάρχουν διάφοροι τρόποι να λειτουργήσει κανείς μια επιχείρηση στην Ολλανδία. Μπορεί να γίνει διάκριση μεταξύ οντοτήτων με νομική προσωπικότητα (εταιρικές οντότητες) και οντοτήτων χωρίς νομική προσωπικότητα (μη εταιρικές οντότητες). Παρακάτω αναλύονται οι κυριότερες μορφές που χρησιμοποιούνται από ξένους επενδυτές και εταιρείες που επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους στην Ολλανδία.

Εταιρικές οντότητες

Η bv - private limited liability company- (ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης)

και η nv -public limited liability company- (δημόσια εταιρεία περιορισμένης ευθύνης)

Σύμφωνα με το ολλανδικό δίκαιο, αναγνωρίζονται δύο τύποι εταιρειών περιορισμένης ευθύνης:

- bv (ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης)

- nv (δημόσια εταιρεία περιορισμένης ευθύνης)

Τόσο η bv - η οποία είναι ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης- όσο και η nv - η οποία είναι ανώνυμη εταιρεία - είναι οντότητες με νομική προσωπικότητα και κεφάλαιο διαιρούμενο σε μετοχές. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τους ίδιους επιχειρηματικούς σκοπούς, οι οποίοι καθορίζονται στο καταστατικό τους. Η bv είναι η πιο ευέλικτη από τα δύο σχήματα και χρησιμοποιείται συχνότερα στις διεθνείς επιχειρήσεις.

Ο συνεταιρισμός

Ο ολλανδικός συνεταιρισμός («co-op») χρησιμοποιήθηκε ιστορικά κυρίως στον γεωργικό τομέα και από ορισμένες τράπεζες και ασφαλιστικές εταιρείες. Την τελευταία δεκαετία, έχει ανανεωθεί ως εταιρεία χαρτοφυλακίου στις διεθνείς δομές λόγω της ευελιξίας της από νομική και φορολογική προοπτική. Ένας co-op είναι ένα ιδιαίτερο είδος σύνδεσης. Παρόμοια με την nv και την bv, είναι μια οντότητα με νομική προσωπικότητα, η οποία διέπεται από καταστατικό.

Οι συμμετέχοντες σε ένα co-op ονομάζονται μέλη και απαιτούνται τουλάχιστον δύο μέλη για τη δημιουργία του co-op. Το co-op ασκεί τις δραστηριότητές του για τα μέλη του και θεωρείται επέκταση των δραστηριοτήτων των μελών του. Τα μέλη μπορούν να είναι άτομα, εταιρικές σχέσεις ή νομικά πρόσωπα. Η ευθύνη των μελών μπορεί να είναι απεριόριστη, περιορισμένη ή αποκλεισμένη. Σε γενικές γραμμές, ο συνεταιρισμός είναι μια πολύ ευέλικτη νομική οντότητα που δεν διαθέτει ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις και μια λιγότερο ρυθμισμένη δομή διακυβέρνησης. Ο co-op χρησιμοποιείται συχνά στη διεθνή διάρθρωση.

Μη εταιρικές οντότητες

Οι εταιρικές σχέσεις χρησιμοποιούνται από άτομα και οντότητες για να συνεργαστούν χωρίς να ενσωματώνονται σε ξεχωριστή νομική οντότητα. Οι νομικές απαιτήσεις είναι περιορισμένες, αρκεί μια συμφωνία εταιρικής σχέσης. Παρόλο που μια εταιρική σχέση δεν μπορεί να κατέχει νόμιμο τίτλο, μπορεί να αποκτήσει δικαιώματα και να αναλάβει υποχρεώσεις στο όνομά της. Ως εκ τούτου, πρόκειται για ξεχωριστή επιχειρηματική οντότητα από λειτουργική άποψη, αν και δεν είναι νομικά ξεχωριστή από τους ιδιοκτήτες της (οι εταίροι) από πολλές απόψεις, συμπεριλαμβανομένης της φορολογίας.

Οι πιο συνηθισμένες εταιρικές σχέσεις είναι η *voef* («εταιρική σχέση») και η *cn* («ετερόρρυθμη εταιρική σχέση»). Οι εταίροι της *voef* έχουν απεριόριστη ευθύνη. Στην *cn*, ένας ή περισσότεροι γενικοί εταίροι έχουν απεριόριστη ευθύνη, αλλά εκεί είναι επίσης εταίροι με περιορισμένη ευθύνη. Οι περιορισμένοι εταίροι δεν επιτρέπεται να εκτελούν πράξεις διαχείρισης ή / και να εκπροσωπούν την εταιρική σχέση καθώς αυτό θα τους στερήσει την περιορισμένη ευθύνη.

Η *CV* χρησιμοποιείται συχνά στη διεθνή δομή για τη βέλτιστη φορολογική θέση.

Θυγατρική

Μια άλλη δυνατότητα να ξεκινήσουν κάποιοι δραστηριότητες στην Ολλανδία είναι να δημιουργηθεί ένα ολλανδικό υποκατάστημα μιας αλλοδαπής οντότητας. Ένα υποκατάστημα δεν αποτελεί ξεχωριστή νομική οντότητα, αλλά μια εγκατάσταση στην Ολλανδία, η οποία αποτελεί μέρος και διοικείται από αλλοδαπή νομική οντότητα. Συνεπώς, η μητρική επιχείρηση φέρει πάντοτε την τελική νομική ευθύνη για το υποκατάστημα. Ανάλογα με τη φύση και το εύρος των δραστηριοτήτων, το υποκατάστημα μπορεί να χαρακτηριστεί ως «μόνιμη εγκατάσταση» για φορολογικά θέματα. Τότε, τα αποτελέσματα του υποκαταστήματος θα φορολογηθούν στην Ολλανδία.

Η *bn*

Η *bn* είναι μια ιδιωτική εταιρεία συγκρίσιμη με την «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» (*Ltd*) στο Ηνωμένο Βασίλειο ή τη «*Gesellschaft mit beschränkter Haftung*» (*GmbH*) στη Γερμανία. Οι κανόνες για την *bn* άλλαξαν το 2012 και έγιναν ακόμα πιο ευέλικτοι με την εισαγωγή του «*flex-bn*». Τα βασικά χαρακτηριστικά της *bn* σύμφωνα με τους νέους κανόνες είναι τα εξής:

Μερίδια

- Πρακτικά δεν απαιτείται ελάχιστο κεφάλαιο. Οι ιδρυτές θα καθορίσουν το εκδοθέν κεφάλαιο (τουλάχιστον μία μετοχή) και το απαιτούμενο καταβεβλημένο κεφάλαιο. Το εκδοθέν κεφάλαιο και το καταβεβλημένο κεφάλαιο κατά την ενσωμάτωση θα καθοριστούν στο καταστατικό.

- Διαφορετικοί τύποι μετοχών είναι δυνατό να διαφοροποιήσουν τα δικαιώματα ψήφου των μετόχων και να διαφοροποιήσουν τα δικαιώματα των μερισμάτων τους. Είναι επίσης δυνατή η έκδοση μετοχών χωρίς δικαίωμα ψήφου στους μετόχους (π.χ. τράπεζες).
- Τα μερίδια μιας συγκεκριμένης κατηγορίας δεν επιτρέπουν κανένα ή περιορισμένο δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη.
- Ανάλογα με τη διατύπωση του καταστατικού, ενδέχεται να ισχύουν περιορισμοί μεταφοράς.
- Οι μετοχές δεν μπορούν να εισαχθούν στο χρηματιστήριο.

Διακυβέρνηση

- Ετήσια γενική συνέλευση (GM) για τους μετόχους (γενικά, και για τους μετόχους χωρίς δικαίωμα ψήφου) και τους κατόχους δικαιωμάτων συνέλευσης.
- Τόσο ένα διοικητικό συμβούλιο (εκτελεστικά και μη στελέχη) και ένα διοικητικό συμβούλιο δύο επιπέδων (ξεχωριστό εποπτικό συμβούλιο) είναι δυνατά.
- Ένα εποπτικό συμβούλιο (ή μη εκτελεστικοί διευθυντές (NED) στο διοικητικό συμβούλιο) είναι γενικά προαιρετικό. Οι μεγάλες εταιρείες ενδέχεται να υπόκεινται στο «καθεστώς των μεγάλων εταιρειών». Στην περίπτωση αυτή, το εποπτικό συμβούλιο (ή οι NED) είναι υποχρεωτικό και θα έχει ειδικές εξουσίες για τον διορισμό των εκτελεστικών μελών του διοικητικού συμβουλίου. Για ορισμένες ομάδες εταιρειών (εταιρείες χαρτοφυλακίου, εταιρείες με πλειοψηφία εργαζομένων που εργάζονται εκτός Ολλανδίας), το «καθεστώς της Μεγάλης Εταιρείας» είναι λιγότερο περιοριστικό.
- Το καταστατικό μπορεί να παρέχει στους μετόχους το δικαίωμα να δίνουν συγκεκριμένες οδηγίες στο διοικητικό συμβούλιο.
- Απαιτούνται γνωστοποιήσεις σχετικά με την κατανομή της ιδιότητας μέλους του διοικητικού συμβουλίου σε άνδρες και γυναίκες. Βάσει του κώδικα ολλανδικής εταιρικής διακυβέρνησης, συνιστάται η αρχή της «συμμόρφωσης ή εξήγησης».

Κατανομή κερδών

- Η GM αποφασίζει για τη διανομή κερδών βάσει των λογαριασμών της εταιρείας που συντάσσει το διοικητικό συμβούλιο.
- Ανάλογα με το αποτέλεσμα μιας δοκιμής ρευστότητας, το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την έγκριση της διανομής του κέρδους, εάν αυτό μπορεί να απειλήσει τη συνέχεια της εταιρείας.
- Δεν ισχύουν άλλοι κανόνες προστασίας κεφαλαίου και πιστωτών.

Η nv

Η nv είναι δημόσια εταιρεία συγκρίσιμη με την «ανώνυμη εταιρεία» (plc) στο Ηνωμένο Βασίλειο ή την «Aktiengesellschaft» (AG) στη Γερμανία. Τα μερίδια στην nv μπορεί να είναι ελεύθερα μεταβιβάσιμα. Γενικά, η nv είναι πιο αυστηρά ρυθμισμένη και χρησιμοποιείται κυρίως για την ενσωμάτωση εταιρειών που είναι πολύ μεγάλες ή / και θα εισαχθούν στο χρηματιστήριο. Τα βασικά χαρακτηριστικά της nv είναι:

Μερίδια

- Ελάχιστο κεφάλαιο 45.000 ευρώ.
- Υπάρχουν διαφορετικοί τύποι μετοχών.
- Όλοι οι μέτοχοι έχουν δικαιώματα ψήφου και κέρδη. Υπάρχει η δυνατότητα δημιουργίας αποδείξεων καταθέσεων για τη διάσπαση των δικαιωμάτων ψήφου και των κερδών.
- Ανάλογα με τη διατύπωση του καταστατικού, ενδέχεται να ισχύουν περιορισμοί μεταφοράς.

Διακυβέρνηση

- Ετήσια γενική συνέλευση (GM) για μετόχους
- Τόσο ένα διοικητικό συμβούλιο (εκτελεστικά και μη στελέχη) όσο και ένα διοικητικό συμβούλιο δύο επιπέδων (ξεχωριστό εποπτικό συμβούλιο) είναι δυνατά.
- Ένα εποπτικό συμβούλιο (ή μη εκτελεστικοί διευθυντές (NED) στο συμβούλιο) είναι προαιρετικό. Οι μεγάλες εταιρείες ενδέχεται να υπόκεινται στο καθεστώς των μεγάλων εταιρειών. Στην περίπτωση αυτή, το εποπτικό συμβούλιο (ή οι NED) είναι υποχρεωτικό και θα έχει ειδικές εξουσίες για τον διορισμό των εκτελεστικών μελών του διοικητικού συμβουλίου. Για ορισμένες ομάδες εταιρειών (εταιρείες χαρτοφυλακίου, εταιρείες με πλειοψηφία εργαζομένων που εργάζονται εκτός Ολλανδίας), το «καθεστώς της Μεγάλης Εταιρείας» είναι λιγότερο περιοριστικό.
- Το καταστατικό μπορεί να παρέχει στους μετόχους περιορισμένες δυνατότητες να δίνουν εντολές (μόνο γενικές οδηγίες) στη διοίκηση.
- Απαιτούνται γνωστοποιήσεις σχετικά με την κατανομή της ιδιότητας μέλους του διοικητικού συμβουλίου σε άνδρες και γυναίκες. Βάσει του κώδικα ολλανδικής εταιρικής διακυβέρνησης, συνιστάται η αρχή της «συμμόρφωσης ή εξήγησης».

Κατανομή κερδών

- Η GM αποφασίζει για τη διανομή κερδών βάσει των λογαριασμών της εταιρείας που συντάσσει το διοικητικό συμβούλιο.
- Η GM αποφασίζει για την προτεινόμενη κατανομή κερδών. Τα μερίσματα περιορίζονται από τους κανόνες περί προστασίας κεφαλαίων και πιστωτών.

-Διαδικασία ίδρυσης εταιρείας (ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα και υπολογισμός κόστους)

Εάν η προς ίδρυση εταιρεία έχει έδρα την Ολλανδία απαιτούνται:

- Εγγραφή στο Εμπορικό Επιμελητήριο της πόλης όπου εδρεύει η εταιρεία.
- Εγγραφή στην εφορία και έκδοση αριθμού φορολογικού μητρώου (BTW-nummer). Η διαδικασία αυτή πραγματοποιείται ταυτόχρονα με την εγγραφή στο Επιμελητήριο.

Για τα απαραίτητα έγγραφα και περαιτέρω πληροφορίες:

<http://www.kvk.nl/englishwebsite/how-to-register-deregister-and-report-changes/>

Τα έγγραφα στην εν λόγω ιστοσελίδα είναι στα αγγλικά, αλλά χρησιμοποιούνται μόνον ως βοήθεια για την συμπλήρωση των ολλανδικών εγγράφων, καθώς δεκτά γίνονται μόνον τα ολλανδικά έγγραφα.

Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται είναι:

1. Ταυτότητα
2. Βεβαίωση εγγραφής της επιχείρησης στο Εμπορικό Επιμελητήριο <https://www.kvk.nl/english/starting-a-business/>
3. Βεβαίωση εγγραφής στον Δήμο (πιστοποιητικό κατοικίας), μόνον στην περίπτωση Κινούμενης Επιχείρησης.
4. Εγγραφή στην Εφορία (δηλ. ο ενδιαφερόμενος να είναι κάτοχος ΑΦΜ)
5. Ασφάλεια περί αστικής ευθύνης (WA-verzekering)

Τα τέλη εγγραφής ανέρχονται σε 50 ευρώ.

Ανάλογα με τη μορφή που θα επιλεγθεί, πρέπει να ληφθούν ορισμένα μέτρα για τη δημιουργία της επιχείρησης στην Ολλανδία. Είναι πιο συνηθισμένο οι αλλοδαπές εταιρείες να ασκούν επιχειρηματικές δραστηριότητες στην Ολλανδία χρησιμοποιώντας την bv («besloten vennootschap»).

Τα δικαιώματα και οι κανόνες του BV.

- Κανονικά, δεν απαιτείται άδεια εγκατάστασης για την ίδρυση νέας επιχείρησης στην Ολλανδία. Αυτό μπορεί να είναι διαφορετικό για ορισμένους τομείς που θεωρούνται πιο περίπλοκοι. Ένα παράδειγμα είναι ο τομέας των τροφίμων. Για ένα

νέο εργοστάσιο στην Ολλανδία, απαιτείται περιβαλλοντική άδεια σε όλες τις περιπτώσεις.

- Το καταστατικό πρέπει να είναι γραμμένο στα ολλανδικά και να περιέχει το όνομα, την έδρα και το αντικείμενο της βν. Το όνομα πρέπει να είναι μοναδικό κατά τρόπο που να μην προκαλεί σύγχυση με άλλες οντότητες / μάρκες.
- Οι ιδρυτές της βν πρέπει να υπογράψουν το καταστατικό ενώπιον ενός συμβολαιογράφου στην Ολλανδία.
- Κάθε επιχείρηση πρέπει να είναι εγγεγραμμένη στο Εμπορικό Μητρώο του Ολλανδικού Εμπορικού Επιμελητηρίου. Το μητρώο διατηρεί διαθέσιμες στο κοινό πληροφορίες για την επιχείρηση, όπως τα ονόματα των μελών του διοικητικού συμβουλίου και το καταστατικό.
- Πριν από την εκπλήρωση όλων των απαιτήσεων, επιτρέπεται η ανάληψη υποχρεώσεων από τον επικείμενο σχηματισμό. Μετά την επίσημη καθιέρωση της βν, οι υποχρεώσεις αυτές πρέπει να επικυρωθούν από την βν και οι εκπρόσωποι απαλλάσσονται από αυτή την ευθύνη.

- Σήμανση / Πιστοποίηση προϊόντων (ετικέτες, πιστοποιήσεις)

Από 14 Δεκεμβρίου 2014 τίθεται σε ισχύ νέος κανονισμός περί επισήμανσης των τροφίμων, με βάση τον ευρωπαϊκό κανονισμό 1169/2011.

Στην ετικέτα του προϊόντος πρέπει να αναγράφεται α) η χρήση για την οποία προορίζεται το προϊόν, β) επωνυμία και διεύθυνση του παραγωγού/εισαγωγέα, γ) ποσότητα, δ) τρόποι χρήσης και προειδοποιήσεις, ε) χώρα παρασκευής, στ) κωδικός αριθμός (batch and code number), ζ) ημερομηνία λήξης, η) συστατικά, θ) διατροφική αξία, ι) η ετικέτα πρέπει να είναι στα ολλανδικά.

Σχετικοί σύνδεσμοι (στα ολλανδικά):

<https://www.nvwa.nl/onderwerpen/etikettering-van-levensmiddelen>

<http://wetten.overheid.nl/BWBR0005310/2012-05-09>

- Τελωνειακή νομοθεσία

Ο Ολλανδία ανήκει στην Ε. Ένωση όπως και η Ελλάδα και συνεπώς δεν υπάρχουν δασμοί.

<https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontenten/belastingdienst/customs/>

Εάν μια επιχείρηση εισάγει εμπορεύματα στην Ολλανδία από χώρες εκτός της ΕΕ, τα εμπορεύματα θα πρέπει να δηλωθούν για τελωνειακούς σκοπούς και ενδέχεται να υπόκεινται σε δασμούς και ΦΠΑ. Η ΕΕ είναι τελωνειακή ένωση, πράγμα που

σημαίνει ότι η ΕΕ αντιμετωπίζεται ως ενιαία επικράτεια για τελωνειακούς σκοπούς και ότι, κατ' αρχήν, ισχύουν οι ίδιοι κανόνες και συντελεστές σε κάθε κράτος μέλος. Αυτό σημαίνει ότι, όταν τα εμπορεύματα βρίσκονται σε «ελεύθερη κυκλοφορία» (δηλ. όλοι οι καταβληθέντες δασμοί και οι διατυπώσεις εισαγωγής που έχουν ολοκληρωθεί) σε ένα κράτος μέλος όπως η Ολλανδία, μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα μεταξύ όλων των άλλων κρατών μελών χωρίς περαιτέρω πληρωμή δασμών ή περαιτέρω τελωνειακές διατυπώσεις.

Ωστόσο, μολονότι οι κανόνες είναι οι ίδιοι σε ολόκληρη την ΕΕ, η ερμηνεία και / ή η εφαρμογή ενδέχεται να διαφέρουν στις διάφορες χώρες της ΕΕ. Ως αποτέλεσμα της μακράς παράδοσης της Ολλανδίας ως εμπορικής χώρας με ανοιχτό και φιλικό προς τις επιχειρήσεις περιβάλλον, οι ολλανδικές τελωνειακές αρχές είναι γνωστές για τις ευέλικτες λύσεις τους όσον αφορά την τελωνειακή επιτήρηση. Αυτό δεν σημαίνει ότι εισπράττονται χαμηλότεροι δασμοί ή δεν διενεργούνται έλεγχοι, αλλά σημαίνει ότι οι ολλανδικές τελωνειακές αρχές προσπαθούν συνήθως να εκτελούν τους ελέγχους και την εποπτεία τους με τέτοιο τρόπο ώστε να επηρεάζουν ελάχιστα τις δραστηριότητες της εταιρείας.

Τελωνειακοί δασμοί

Υπάρχουν ουσιαστικά τρεις περιοχές που καθορίζουν το ποσό των τελωνειακών δασμών που οφείλονται για εμπορεύματα που εισάγονται από χώρες εκτός της ΕΕ. Αυτές είναι:

Ταξινόμηση

Το ποσό των τελωνειακών δασμών εξαρτάται από τον τρόπο ταξινόμησης των εμπορευμάτων στη Συνδυασμένη Ονοματολογία της ΕΕ (κοινοτικός κατάλογος κωδικών και δασμολογικοί συντελεστές για τελωνειακούς σκοπούς), δεδομένου ότι αυτό καθορίζει αν τα εμπορεύματα υπόκεινται σε δασμούς κατ' αξίαν (δηλαδή ένα καθορισμένο ποσοστό η αξία) ή σε ειδικούς δασμολογικούς συντελεστές (π.χ. καθορισμένο ποσό ανά όγκο) ή καθόλου δασμούς (δηλ. μηδενικό συντελεστή).

Μετά από αίτηση, οι ολλανδικές τελωνειακές αρχές εκδίδουν απόφαση σχετικά με την ταξινόμηση του προϊόντος. Μια δεσμευτική δασμολογική πληροφόρηση (ΔΔΠ) παρέχει ασφάλεια στην ταξινόμηση, καθώς δεσμεύει τόσο τον κάτοχο της ΔΔΠ, όσο και τις τελωνειακές αρχές σε κάθε κράτος μέλος της ΕΕ.

Εκτίμηση

Όταν τα εμπορεύματα υπόκεινται σε δασμούς κατ' αξία, οι κανόνες της ΕΕ για τη δασμολογητέα αξία βασίζονται στους κανόνες αποτίμησης του ΠΟΕ και ταυτόχρονα

απαιτούν ότι ως βασικός κανόνας εφαρμόζεται μια μέθοδος συναλλακτικής αξίας. Αυτό σημαίνει ότι η πράγματι καταβληθείσα ή πληρωτέα τιμή είναι η βάση για τη δασμολογητέα αξία, δηλαδή η αξία βασίζεται σε μια συναλλαγή αγοραπωλησίας. Οι συναλλαγές μεταξύ συνδεδεμένων μερών είναι βασικά αποδεκτές ως βάση για την αξία συναλλαγής. Εντούτοις, οι τελωνειακές αρχές μπορούν να ζητήσουν να καταδειχθεί η φύση των τιμών. Μόνο όταν αυτή η συναλλακτική αξία δεν είναι διαθέσιμη ή δεν μπορεί να εφαρμοστεί, μπορεί να ισχύουν εναλλακτικές μέθοδοι.

Όταν χρησιμοποιείται η συναλλαγή αγοραπωλησίας ως βάση για τη δασμολογητέα αξία, ενδέχεται να χρειαστεί να προστεθούν ορισμένα στοιχεία κόστους σε περίπτωση που δεν περιλαμβάνονται στην καταβληθείσα τιμή, π.χ. μεταφορά και ασφάλιση ως τα σύνορα της ΕΕ ή πληρωμές δικαιωμάτων. Ορισμένα στοιχεία π.χ. οι χερσαίες εμπορευματικές μεταφορές ή οι χερσαίες εγκαταστάσεις μπορούν, υπό ορισμένες περιστάσεις, να εξαιρεθούν, εφόσον συμπεριλαμβάνονται στην καταβληθείσα τιμή.

Προέλευση

Η ΕΕ διαθέτει πολλές συμφωνίες ελευθέρων συναλλαγών και προτιμησιακές εμπορικές ρυθμίσεις με μεγάλο αριθμό χωρών. Αυτές επιτρέπουν στα εμπορεύματα τα οποία, με βάση τους συγκεκριμένους αυστηρούς κανόνες, χαρακτηρίζονται ως προϊόντα καταγωγής αυτών των χωρών να εισέρχεται στην ΕΕ με μειωμένο ή μηδενικό δασμολογικό συντελεστή. Ωστόσο, η ΕΕ εφαρμόζει επίσης μέτρα εμπορικής άμυνας κατά την εισαγωγή αγαθών, όπως μέτρα αντιντάμπινγκ, αντεπιδοτήσεων (γνωστά και ως αντισταθμιστικά μέτρα) ή μέτρα διασφάλισης, τα οποία γενικά έχουν τη μορφή πρόσθετου δασμού. Αυτά εφαρμόζονται συχνά σε εμπορεύματα που προέρχονται από χώρες που απαριθμούνται ειδικά.

Σε αντίθεση με τις ΗΠΑ, η ΕΕ δεν διαθέτει ένα γενικό σύστημα επιστροφών για τους καταβληθέντες δασμούς. Αυτό σημαίνει ότι όταν τα εμπορεύματα εισάγονται και στη συνέχεια επανεξάγονται, οι δασμοί που καταβάλλονται κατά την εισαγωγή δεν επιστρέφονται. Επομένως, προκειμένου να αποφευχθεί η μη αναγκαία καταβολή δασμών για τα προϊόντα που δεν προορίζονται για την αγορά της ΕΕ, μπορούν να εφαρμοστούν διάφορες ρυθμίσεις αναστολής, π.χ. για τη μεταφορά (τελωνειακή διαμετακόμιση), για αποθήκευση (τελωνειακή αποθήκη) ή για μεταποίηση (τελειοποίηση προς επανεξαγωγή). Ορισμένες από τις ρυθμίσεις αυτές μπορούν επίσης να εφαρμοστούν για την αναβολή της πληρωμής των τελωνειακών δασμών και του ΦΠΑ κατά την εισαγωγή. Για την εφαρμογή τέτοιων καθεστώτων αναστολής απαιτούνται συνήθως εγκρίσεις, οι οποίες μπορούν να διατεθούν μόνο για εταιρείες εγκατεστημένες στην ΕΕ.

Υπάρχει μια σειρά τελωνειακών απαλλαγών που μπορεί να χρησιμοποιήσει ένας εισαγωγέας, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται τα κριτήρια.

Επιπλέον, είναι διαθέσιμες απλουστευμένες διαδικασίες για τις τελωνειακές διατυπώσεις κατά την εισαγωγή, τη διαμετακόμιση ή / και την εξαγωγή. Αυτές οι απλουστευμένες διαδικασίες επιτρέπουν συχνά πιο ευέλικτο χειρισμό των (υλικοτεχνικών) πράξεων, ενώ η τελωνειακή επιτήρηση πραγματοποιείται στη διοίκηση της εταιρείας και όχι με φυσικό τελωνειακό έλεγχο / εποπτεία. Οι απλουστεύσεις μπορούν επίσης να σχετίζονται με πιστοποιητικά καταγωγής που εκδίδονται από τις εταιρίες ή με δηλώσεις καταγωγής σε εμπορικά έγγραφα, όπως τα τιμολόγια (εξουσιοδοτημένος εξαγωγέας). Βάσει των εν λόγω πιστοποιητικών καταγωγής ή δηλώσεων καταγωγής, οι εισαγωγές στη χώρα προορισμού ενδέχεται να υπόκεινται σε μειωμένους δασμολογικούς συντελεστές.

Ειδικός φόρος κατανάλωσης

Ο ειδικός φόρος κατανάλωσης είναι φόρος κατανάλωσης που καταβάλλεται για ορισμένα καταναλωτικά αγαθά που έχουν καθοριστεί σε ευρωπαϊκό πλαίσιο. Τα αγαθά αυτά περιλαμβάνουν: μύρα, κρασί, οινοπνευματώδη, καπνό και προϊόντα πετρελαιοειδών. Τα ποσά των καταβλητέων δασμών μπορεί να είναι σημαντικά και οι κανόνες σχετικά με τις διατυπώσεις επί των ειδικών φόρων κατανάλωσης είναι πολύπλοκοι.

UCC

Από την 1η Μαΐου 2016, ο νέος «τελωνειακός κώδικας της Ένωσης» (UCC) τέθηκε σε ισχύ και αντικατέστησε τον κοινοτικό τελωνειακό κώδικα. Αν και οι γενικές αρχές παραμένουν οι ίδιες, ο UCC εισήγαγε κάποιες ριζικές αλλαγές. Για παράδειγμα, οι διατάξεις σχετικά με τη δασμολογητέα αξία έχουν μεταβληθεί και, επιπλέον, δεν είναι πλέον δυνατό να καθοριστεί η δασμολογητέα αξία με βάση μια «πρώτη πώληση».

- Διαδικασίες εισαγωγής / (ποσοτικοί και άλλοι) περιορισμοί εισαγωγών

Δεν υπάρχουν περιορισμοί εισαγωγών από την Ελλάδα

- Εργασιακό καθεστώς

Στην Ολλανδία μπορεί να συναφθεί σύμβαση εργασίας για ορισμένο χρόνο (προσωρινή σύμβαση) ή για αόριστο χρονικό διάστημα (μόνιμη σύμβαση). Εάν οι συμβάσεις προσωρινής απασχόλησης παρατείνονται συνεχώς, αμέσως ή εντός 6 μηνών, θα ακολουθήσει μόνιμη απασχόληση μετά από 2 χρόνια ή από την 4η διαδοχική σύμβαση.

Οι συνθήκες εργασίας πρέπει να είναι οι ίδιες για όλους τους υπαλλήλους. Οι διακρίσεις λόγω θρησκείας, πεποιθήσεων, πολιτικών πεποιθήσεων, φυλής, φύλου, ηλικίας, αναπηρίας ή οποιουδήποτε άλλου λόγου είναι παράνομες.

2. Στρατηγική Εισόδου

- Συνεργασία με αντιπροσώπους / διανομείς

Το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν τα ελληνικά προϊόντα οφείλεται κυρίως στα χαρακτηριστικά της ολλανδικής αγοράς-ολιγομονοπωλιακός έλεγχος, μεγάλος ανταγωνισμός. Η ολλανδική αγορά πρέπει να προσεγγίζεται από τις ελληνικές εξαγωγικές επιχειρήσεις στο πλαίσιο μιας γενικότερης πολιτικής με επίκεντρο κάποια άλλη ευρωπαϊκή αγορά (πχ. γερμανική) και όχι κατά προτεραιότητα, καθώς το κόστος εισόδου στην αγορά είναι ιδιαίτερα υψηλό σε σχέση με το αναμενόμενο όφελος. Με δεδομένο το ιδιαίτερα μεγάλο μέγεθος των επιχειρήσεων στην αγορά τροφίμων και τον ισχυρό ανταγωνισμό, κύρια απαίτηση είναι η διαχρονικά σταθερή παράδοση μεγάλων ποσοτήτων, συγκεκριμένης (σταθερής) ποιότητας. Απαιτούνται έτσι συνεργατικά παραγωγικά και εξαγωγικά σχήματα -εταιρείες, συνεταιρισμοί- με σκοπό τον ποσοτικό και ποιοτικό έλεγχο της παραγωγής, την ανάπτυξη νέων προϊόντων και την αποτελεσματική προώθηση των εξαγωγών κατά προϊόν καθώς επίσης και αυστηρή τυποποίηση των προϊόντων (ιδιαίτερα των αγροτικών).

- Ίδρυση θυγατρικής / υποκαταστήματος / αντιπροσωπείας

Ένα υποκατάστημα δεν αποτελεί ξεχωριστή νομική οντότητα, αλλά μια εγκατάσταση στην Ολλανδία, η οποία αποτελεί μέρος και διοικείται από αλλοδαπή νομική οντότητα. Συνεπώς, η μητρική επιχείρηση φέρει πάντοτε την τελική νομική ευθύνη για το υποκατάστημα. Ανάλογα με τη φύση και το εύρος των δραστηριοτήτων, το υποκατάστημα μπορεί να χαρακτηριστεί ως «μόνιμη εγκατάσταση» για φορολογικά θέματα. Τότε, τα αποτελέσματα του υποκαταστήματος θα φορολογηθούν στην Ολλανδία.

- Δίκτυα Διανομής

Η γεωγραφική θέση της Ολλανδίας την καθιστά πύλη προς την Ευρώπη. Το Ρότερνταμ, το μεγαλύτερο λιμάνι της Ευρώπης, διαχειρίζεται περίπου το 41% όλων των θαλάσσιων φορτίων στην Ευρώπη. Το αεροδρόμιο Schiphol του Άμστερνταμ είναι το τέταρτο μεγαλύτερο αεροδρόμιο της Ευρώπης.

Η εισαγωγή προϊόντων στην ολλανδική αγορά είναι σχετικά απλή και μπορεί να επιτευχθεί με διάφορες μεθόδους. Η αντιπροσώπευση προϊόντων σε όλη την Ολλανδία διευκολύνεται από την συμπαγή αγορά και μπορεί να επιτευχθεί με οποιαδήποτε από τις ακόλουθες μεθόδους διανομής:

Δημιουργία γραφείου πωλήσεων για εξυπηρέτηση ολόκληρης της χώρας και παροχή βάσης διανομής για την υπόλοιπη Ευρώπη.

Η πώληση μέσω αντιπροσώπου ή διανομέα, η δραστηριότητα του οποίου μπορεί να καλύπτει συγκεκριμένες περιοχές, ολόκληρη την περιοχή της Μπενελούξ ή να περιλαμβάνει ευρύτερες ευρωπαϊκές πωλήσεις.

Πώληση μέσω εγκατεστημένων χονδρεμπόρων ή αντιπροσώπων.

Πώληση απευθείας σε πολυκαταστήματα, αλυσίδες λιανικής πώλησης, συνεταιρισμούς λιανικής πώλησης, συνεταιρισμούς καταναλωτών ή άλλους οργανισμούς αγορών.

- Προώθηση – Διαφήμιση

Μια προώθηση είναι συχνά απαραίτητη για την έναρξη πώλησης των προϊόντων, δεδομένου ότι χρειάζεται χρόνος για τους καταναλωτές να αλλάξουν τις αγοραστικές τους συνήθειες. Τα προϊόντα πρέπει να προσαρμόζονται τόσο στις τεχνικές απαιτήσεις όσο και στις προτιμήσεις των καταναλωτών. Εκτός από την σήμανση ενός προϊόντος σύμφωνα με τις εθνικές οι καταναλωτές πρέπει επίσης να προσελκύνονται από το προϊόν με την ετικέτα και τη συσκευασία, καθώς και την ευκολία χρήσης.

-Πρακτικές οδηγίες (για έλεγχο αξιοπιστίας εταιρειών, διαπραγματεύσεις, επιχειρηματικές συναντήσεις)

Στην ιστοσελίδα <https://www.kvk.nl/producten-bestellen/> του Εμπορικού Επιμελητηρίου, μπορεί να γίνει έλεγχος για να εάν μια εταιρία είναι εγγεγραμμένη στο Επιμελητήριο.

Η ακρίβεια είναι σημαντική στην ολλανδική επιχειρηματική κουλτούρα. Οι Ολλανδοί δίνουν σημασία στην αποτελεσματική χρήση του χρόνου και ο αυθορμητισμός δεν θεωρείται επιθυμητός. Στην Ολλανδία επίσης γίνεται μεγάλη χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Η γραπτή επικοινωνία μπορεί να είναι στα αγγλικά, αλλά πρέπει να διατηρηθεί ένας επίσημος τόνος.

Οι εργαζόμενοι στην Ολλανδία είναι καλά εκπαιδευμένοι, με πολλούς ανθρώπους να μιλούν περισσότερες από μία ξένη γλώσσα. Σύμφωνα με τον EF English Proficiency Index 2016, η Ολλανδία κατατάσσεται πρώτη ανάμεσα σε 63 χώρες. Εκτός από τα αγγλικά, και σε σύγκριση με τα γειτονικά κράτη, ένα μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού μιλά επίσης γερμανικά και γαλλικά. Επιπλέον, σε σύγκριση με πολλά άλλα κράτη μέλη της ΕΕ, η δια βίου μάθηση είναι συνηθισμένη στην Ολλανδία: οι ενήλικες συμμετέχουν τακτικά σε περαιτέρω εκπαίδευση προκειμένου να βελτιώνουν συνεχώς τα επίπεδα δεξιοτήτων και γνώσεών τους.

Τα στελέχη των ολλανδικών επιχειρήσεων λαμβάνουν εκτεταμένες διακοπές κατά τη διάρκεια του Ιουλίου και του Αυγούστου και στα τέλη Δεκεμβρίου. Καλό είναι να αποφεύγονται τα επαγγελματικά ταξίδια στην Ολλανδία το καλοκαίρι ή τα Χριστούγεννα, καθώς είναι η πιο δημοφιλής περίοδος για τους ανθρώπους να πάνε διακοπές.

3. Καταναλωτικά πρότυπα (χαρακτηριστικά νοικοκυριών, συνήθειες, τάσεις-προτιμήσεις, βαθμός επέκτασης e-commerce)

Οι Ολλανδοί δεν είναι συνηθισμένοι στην μεσογειακή διατροφή. Υπάρχει μεγάλη προτίμηση για βιολογικά προϊόντα. Στην Ολλανδία ο βαθμός επέκτασης του e-commerce είναι από τους μεγαλύτερους στην Ευρώπη. Οι Ολλανδία είναι ένας διεθνής διαδικτυακός κόμβος. Έχει την περισσότερο ανταγωνιστική διαδικτυακή αγορά και τη δεύτερη μεγαλύτερη σύνδεση στο διαδίκτυο στον κόσμο: το 96% των νοικοκυριών συνδέονται με (ευρυζωνικό) Internet σε σύγκριση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (78%). Σχεδόν κάθε επιχείρηση στην Ολλανδία χρησιμοποιεί το διαδίκτυο για τις δραστηριότητές της. Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία, το 2016 σχεδόν το 100% των επιχειρήσεων και από αυτές το 98% είχαν σταθερή ευρυζωνική σύνδεση. Επίσης, το 65% χρηστών κινητών τηλεφώνων διαθέτουν διαδίκτυο ως μέρος της συνδρομής τους.

4. Βιομηχανική ιδιοκτησία (καθεστώς κατοχύρωσης ευρεσιτεχνιών, προστασία από απομιμητικά προϊόντα)

Η Ολλανδία κατέχει την 8η θέση παγκοσμίως στις αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας για τον τομέα της Τεχνολογίας και την 2η στις αιτήσεις για διπλώματα ευρεσιτεχνίας για τη Βιοτεχνολογία. Οι ολλανδικές εταιρείες είναι σε θέση να καλύψουν όλες τις πτυχές: νοσοκομειακός σχεδιασμός και μηχανική, χρηματοδότηση, διαχείριση αποβλήτων, ιατρικό εξοπλισμό κλπ. δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στην ενεργειακή αποδοτικότητα.

Το Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας, τμήμα του Ολλανδικού Οργανισμού Επιχειρήσεων, εφαρμόζει (εσωτερικούς) εθνικούς κανονισμούς για τη χορήγηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας στην Ολλανδία και προωθεί τη χρήση των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας (<https://english.rvo.nl/topics/innovation/patents-other-ip-rights/patent-law/patent-act-1995>)

Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ – ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ

1. Συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας

Η Ολλανδία έχει υπογράψει πολλές πολυμερείς συμφωνίες.

Αναλυτικά για κάθε συμφωνία στην ιστοσελίδα Ολλανδικής Κυβέρνησης :
<https://verdragenbank.overheid.nl/en/Verdrag/ZoekUitgebroid>

Διμερείς συμφωνίες (οικονομικού περιεχομένου)

Η Ολλανδία έχει υπογράψει πολλές διμερείς συμφωνίες οικονομικής συνεργασίας, και διμερείς συμφωνίες φορολογικού περιεχομένου (ανταλλαγής φορολογικών πληροφοριών, αποφυγής διπλής φορολογίας κ.ο.κ.).

Αναλυτικά για κάθε συμφωνία στην ιστοσελίδα Ολλανδικής Κυβέρνησης

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/belastingverdragen>

<https://verdragenbank.overheid.nl/en/Verdrag/ZoekUitgebreed>

Συμφωνία Αποφυγής Διπλής Φορολογίας με την Ελλάδα:

Συμφωνία Αποφυγής Διπλής Φορολογίας και Αποτροπής της Φοροδιαφυγής εν σχέσει προς τους φόρους εισοδήματος και κεφαλαίου μετά του πρωτοκόλλου αυτής μεταξύ της Ελλάδας και της Ολλανδίας (1981, Ν.1455/1984, ΦΕΚ 89/Α/18.6.1984). Στις 18.1.2006 υπεγράφη Πρωτόκολλο τροποποίησης της εν λόγω Συμφωνίας, το οποίο ετέθη σε ισχύ από 1.7.2006 (Ν3464/2006, ΦΕΚ124/Α/16-6-06).

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/belastingverdragen/g/griekenland>

<http://wetten.overheid.nl/BWBV0004807/1951-07-26>

2. Φορολογία Φυσικών προσώπων

Προσωπικός φόρος εισοδήματος

Η Ολλανδία φορολογεί τους κατοίκους της στο παγκόσμιο εισόδημά τους. Οι μη κάτοικοι υπόκεινται σε φόρο μόνο από εισοδήματα που προέρχονται από συγκεκριμένες πηγές στην Ολλανδία (κυρίως εισοδήματα από την απασχόληση, τις αμοιβές διευθυντών, το επιχειρηματικό εισόδημα και τα εισοδήματα από ολλανδικά ακίνητα).

Τόπος κατοικίας

Τα γεγονότα και οι περιστάσεις καθορίζουν την κατοικία ενός ατόμου. Σε περίπτωση διαφοράς, τα ολλανδικά φορολογικά δικαστήρια εξετάζουν τους διαρκείς δεσμούς προσωπικού χαρακτήρα με την Ολλανδία. Ένας εκπατρισμένος γενικά θεωρείται κάτοικος της Ολλανδίας αν, ως έγγαμος, συνοδεύει την οικογένειά του στην Ολλανδία ή αν, ως άτομο, διαμένει στην Ολλανδία για περισσότερο από ένα έτος.

Οι φορολογούμενοι αλλοδαποί κάτοικοι της Ολλανδίας (δηλαδή άτομα που διαμένουν στην ΕΕ, στον ΕΟΧ, στην Ελβετία ή στα νησιά BES (Bonaire, Sint Eustatius, and Saba) και κερδίζουν το 90% του παγκόσμιου εισοδήματός τους στην Ολλανδία) είναι επίσης επιλέξιμοι για προσωπικές / οικογενειακές εκπτώσεις, πιστώσεις φόρου κ.λπ., οι οποίες συνήθως παρέχονται μόνο στους φορολογούμενους

της Ολλανδίας. Οι δικαιούχοι φορολογούμενοι μη κάτοικοι ημεδαπής θα απολαύουν εκπτώσεων χωρίς να φορολογούνται στην Ολλανδία για το παγκόσμιο εισόδημά τους.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του «κανόνα του 30 % », οι εργαζόμενοι που θεωρούνται κάτοικοι φορολογούμενοι μπορούν να επιλέξουν να αντιμετωπίζονται ως μερικώς μη κάτοικοι. Το «μερικό» από την άποψη αυτή συνεπάγεται ότι αντιμετωπίζονται ως κάτοικοι για το πλαίσιο 1 και ως μη κάτοικοι για τους σκοπούς των πλαισίων 2 και 3, ενώ δικαιούνται έκπτωσης και πιστώσεις φόρου.

3 Πλαίσια (3 BOXES)

Στην Ολλανδία, το παγκόσμιο εισόδημα χωρίζεται σε τρεις διαφορετικούς τύπους φορολογητέου εισοδήματος και κάθε είδος εισοδήματος φορολογείται ξεχωριστά σύμφωνα με το δικό του καθεστώς, το οποίο αναφέρεται ως «κουτί». Κάθε πλαίσιο έχει το δικό του φορολογικό συντελεστή. Το φορολογητέο εισόδημα ενός ατόμου βασίζεται στο συνολικό εισόδημα σε αυτά τα τρία πλαίσια:

Πλαίσιο 1

Πεδίο εφαρμογής

Το πλαίσιο 1 αναφέρεται στα φορολογητέα εισοδήματα από την εργασία και την ιδιοκτησία σπιτιών. Περιλαμβάνει εισόδημα επιχειρηματικής δραστηριότητας και απασχόλησης και κυρίως κύριας κατοικίας (θεωρούμενο εισόδημα).

Τιμές

Το πλαίσιο 1 έχει προοδευτικό ρυθμό.

Income (EUR)	Tax rate (%)	Social security (%)	Total (%)
0 - 19,982	8.9	27.65	36.55
19,983 - 33,791	-	27.65	40.80
33,792 - 67,072	13.15	-	-
33,792 - 67,072	40.8	None	40.80
> 67,073	52	None	52

Προσδιορισμός εισοδήματος

Όσον αφορά το πλαίσιο 1, αναλύονται μόνο τα έσοδα από την απασχόληση και την ιδιοκτησία σπιτιού, καθώς αυτά είναι τα πλέον σημαντικά για τους εργαζόμενους των ξένων εταιρειών που αναπτύσσουν επιχειρηματικές δραστηριότητες στην Ολλανδία.

Εάν ένας εργαζόμενος είναι σε ολλανδική μισθοδοσία, ο φόρος θα παρακρατηθεί από το μισθό του. Το ποσό που παρακρατείται και καταβάλλεται από τον εργοδότη

εφαρμόζεται ως προκαταβολή φόρου εισοδήματος για τον εργαζόμενο. Στο πλαίσιο μιας εργασιακής σχέσης, όλες οι παροχές σε είδος θεωρούνται κατ'αρχήν φορολογητέο εισόδημα. Αυτά τα οφέλη περιλαμβάνουν επιδόματα στέγασης, ιδιωτική χρήση του εταιρικού αυτοκινήτου, δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών, δικαιώματα προαίρεσης για κατοικία και επιδόματα προ και μετά την ανάθεση.

Τα έσοδα και τα οφέλη από την αμοιβή που βασίζεται σε μετοχές γενικά φορολογούνται τη στιγμή που ασκούνται τα οφέλη (μετοχές) ή ασκούνται (δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών).

Οι κανόνες σχετικά με την «υπερβολική» αμοιβή που τέθηκαν σε ισχύ πριν από μερικά χρόνια, έφεραν υπό το πλαίσιο 1 «επικερδείς επενδύσεις». Τα έσοδα από μια επικερδή επένδυση, τόσο εισοδήματα όσο και κέρδη κεφαλαίου, θεωρούνται «εισοδήματα που προέρχονται από άλλες δραστηριότητες» και, ως εκ τούτου, φορολογούνται στη θέση 1. Κάτω από ορισμένες περιστάσεις, το εισόδημα μπορεί να φορολογείται στη θέση 2 (χαμηλότερος φορολογικός συντελεστής 25%).

Οι πληρωμές τόκων σε ενυπόθηκα δάνεια σε σχέση με τη χρηματοδότηση, την ανακαίνιση ή τη συντήρηση της πρωταρχικής κατοικίας μπορούν να αφαιρεθούν από το εισόδημα του πλαισίου 1.

Οι τόκοι που καταβάλλονται για στεγαστικά δάνεια που έχουν συναφθεί την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2013 μπορούν να αφαιρεθούν μόνο εάν το συνολικό ενυπόθηκο δάνειο αποπληρωθεί σε περιοδική βάση εντός 30 ετών.

Από την 1η Ιανουαρίου 2014, ο μέγιστος πραγματικός φορολογικός συντελεστής επί του οποίου αφαιρείται ο τόκος των στεγαστικών δανείων μειώνεται κατά 0,5% ανά ημερολογιακό έτος για περίοδο 28 ετών.

Πλαίσιο 2

Πεδίο εφαρμογής

Το πλαίσιο 2 αναφέρεται στο φορολογητέο εισόδημα από σημαντικό μερίδιο.

Τιμές

Το εισόδημα του πλαισίου 2 φορολογείται με συντελεστή 25%.

Προσδιορισμός εισοδήματος

Ο κάτοικος της Ολλανδίας που κατέχει τουλάχιστον το 5% των μετοχών ή μια κατηγορία μετοχών μιας εταιρείας ή κατέχει δικαιώματα απόκτησης ποσοστού 5% σε μια εταιρεία έχει «ουσιαστικό όφελος». Τα οφέλη που απορρέουν από αυτόν τον ουσιαστικό τόκο φορολογούνται στη θέση 2. Αυτές οι παροχές περιλαμβάνουν τα μερίσματα και το κέρδος από την πώληση μιας ή περισσότερων μετοχών ή

δικαιωμάτων. Η φορολογία στο πλαίσιο 2 θα ισχύει για έναν μη κάτοικο μόνο εάν έχει ουσιαστικό μερίδιο σε εταιρεία με έδρα την Ολλανδία.

Πλαίσιο 3

Πεδίο εφαρμογής

Το τρίτο πλαίσιο εφαρμόζεται στο φορολογητέο εισόδημα από αποταμιεύσεις και επενδύσεις.

Τιμές

Το εισόδημα του πλαισίου 3 φορολογείται με κατ' αποκοπήν συντελεστή 30%.

Προσδιορισμός εισοδήματος

Τα έσοδα από αποταμιεύσεις και επενδύσεις δεν υπόκεινται, ως τέτοια, σε φορολόγηση. Ωστόσο, τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία (περιουσιακά στοιχεία μείον χρέη) που αποτιμώνται την 1η Ιανουαρίου θεωρείται ότι παράγουν σταθερή απόδοση της επένδυσης ετησίως. Η σταθερή απόδοση της επένδυσης εξαρτάται από το ποσό των καθαρών περιουσιακών στοιχείων. Αυτή η σταθερή απόδοση φορολογείται στο πλαίσιο 3. Όλα τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία που δεν προορίζονται για καθημερινή χρήση και δεν φορολογούνται στη θέση 1 ή στη θέση 2 ταξινομούνται για τη φορολογητέα βάση του πλαισίου 3.

Για τους κατοίκους στην χώρα και τους μη κατοίκους, απαλλάσσεται μέρος της φορολογητέας βάσης (2017: 25.000 ευρώ ανά ενήλικα) και ισχύουν αρκετές ειδικές εκπτώσεις. Οι μη κάτοικοι υπόκεινται σε φορολογία μόνο για την καθαρή αξία ενός περιορισμένου αριθμού ολλανδικών περιουσιακών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των ολλανδικών ακινήτων που δεν χρησιμοποιούνται ως κύρια κατοικία, και των ολλανδικών δικαιωμάτων κερδών που δεν σχετίζονται με μετοχές ή με απασχόληση.

Assets	Notional yield	Effective tax rate
Up to €25,000	Tax free	0.00%
€25,000 €100,000	-2.87%	0.86%
€100,001 €1,000,000	-4.60%	1.38%
€1,000,001 and more	5.39%	1.62%

Εξωτερική φορολογική ελάφρυνση

Οι κάτοικοι και οι περισσότεροι μερικώς μη κάτοικοι δικαιούνται απαλλαγή από τη διπλή φορολογία βάσει φορολογικών συνθηκών ή βάσει διατάξεων μονομερούς ισχύος.

3. Φορολόγηση Επιχειρήσεων

Με ανταγωνιστικό συντελεστή φόρου εισοδήματος εταιρειών σε σύγκριση με την υπόλοιπη Ευρώπη - 20% από τα πρώτα 200.000 ευρώ και 25% για τα φορολογητέα κέρδη άνω των 200.000 ευρώ, το φορολογικό σύστημα της Ολλανδίας παρέχει πολλά ελκυστικά στοιχεία στις διεθνείς επιχειρήσεις.

Ένα ανταγωνιστικό δημοσιονομικό κλίμα

Η φορολογική πρακτική της Ολλανδίας έχει 30ετή πείρα ότι είναι πλήρως σύμφωνη με τα πρότυπα του ΟΟΣΑ. Και χάρη στην σταθερή κυβέρνηση της Ολλανδίας και την εξαιρετικά προσιτή και συνεργατική φορολογική διοίκηση, οι εταιρείες μπορούν να αισθάνονται σίγουρες ότι τυχόν προσαρμογές σε αυτήν την πρακτική αυτή θα εφαρμοστούν με τέτοιο τρόπο ώστε να διατηρηθεί η ελκυστικότητα για τους ξένους επενδυτές, θα ελαχιστοποιεί τα εμπόδια για τις επιχειρήσεις και θα εγγυάται τη συνεργασία και τη διαφάνεια από τις φορολογικές αρχές.

Ελκυστικά χαρακτηριστικά του ολλανδικού φορολογικού συστήματος

Ένα ευρύ δίκτυο σχεδόν 100 διμερών φορολογικών συνθηκών για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και για την παροχή, σε πολλές περιπτώσεις, μειωμένου ή μη παρακρατούμενου φόρου επί των μερισμάτων, των τόκων και των δικαιωμάτων.

Σαφήνεια και βεβαιότητα εκ των προτέρων όσον αφορά τις φορολογικές συνέπειες των προτεινόμενων μεγάλων επενδύσεων στην Ολλανδία

Μια ευρεία απαλλαγή συμμετοχής
(Εξαιρέση 100% για τα μερίσματα και τα κεφαλαιουχικά κέρδη)

Ένα αποτελεσματικό καθεστώς χρηματοπιστωτικής ενότητας, που παρέχει φορολογική σταθερότητα για δραστηριότητες στο πλαίσιο ενός εταιρικού ομίλου

Καμία νόμιμη παρακράτηση φόρου επί των εξερχομένων πληρωμών τόκων και δικαιωμάτων

Ευνοϊκό πρόγραμμα φόρου εκπτώσεων με πλεονέκτημα φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων 30% για εξειδικευμένους και εξειδικευμένους ξένους υπαλλήλους

Κανόνες και συνεργατικές συμμορφώσεις.

Η ολλανδική κυβερνητική πρακτική

Ένα από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του ολλανδικού φορολογικού συστήματος είναι η δυνατότητα να συζητηθεί εκ των προτέρων η φορολογική μεταχείριση ορισμένων λειτουργιών ή συναλλαγών. Η εκ των προτέρων εκκαθάριση μπορεί να ζητηθεί από τις ολλανδικές φορολογικές αρχές. Οι ολλανδικές φορολογικές αρχές συνάπτουν συμφωνίες εκ των προτέρων τιμολόγησης (APA - Advance Pricing Agreements) καθώς και προκαταβολικά φορολογικά συμβόλαια (ATR - Advance Tax Rulings).

Μια “ΑΡΑ” είναι μια συμφωνία με τις ολλανδικές φορολογικές αρχές που καθορίζει τη μέθοδο τιμολόγησης που θα εφαρμόσει ο φορολογούμενος στις συναλλαγές της συνδεδεμένης εταιρείας. Τα προγράμματα αυτά έχουν σχεδιαστεί για να βοηθήσουν τους φορολογούμενους να προλάβουν ή να επιλύσουν οικειοθελώς πραγματικές ή πιθανές διαφορές σχετικά με τις τιμές μεταβίβασης με προληπτικό, συνεργατικό τρόπο.

Μια “ΑΤΡ” είναι μια συμφωνία με τις ολλανδικές φορολογικές αρχές που καθορίζει τα φορολογικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις στην ειδική κατάσταση του φορολογούμενου που χρησιμοποιείται για την πρόληψη ή επίλυση οποιωνδήποτε φορολογικών διαφορών.

Και οι δύο δεσμεύουν τον φορολογούμενο και τις ολλανδικές φορολογικές αρχές. Για την απόκτηση ενός ΑΡΑ ή ΑΤΡ, πρέπει να πληρούνται ορισμένες απαιτήσεις ουσίας. Γενικά, οι ολλανδικές φορολογικές αρχές είναι περισσότερο από πρόθυμες να συνεργαστούν και να χειριστούν αιτήματα για ΑΡΑ, ΑΤΡ και άλλα αιτήματα (π.χ. αίτημα για συγχώνευση με φορολογική διευκόλυνση, καταχώριση ΦΠΑ) εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.

Σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΕ, οι ολλανδικές φορολογικές αρχές υποχρεούνται να ανταλλάσσουν αυτόματα πληροφορίες σχετικά με τις διασυνοριακές αποφάσεις και τις ρυθμίσεις για τις τιμές μεταβίβασης με τις φορολογικές αρχές άλλων κρατών μελών της ΕΕ. Οι ολλανδικές φορολογικές αρχές χρησιμοποιούν ένα τυποποιημένο έντυπο που πρέπει να συμπληρώνουν οι φορολογούμενοι κατά τη σύναψη διασυνοριακής ρύθμισης ή ρύθμισης των τιμών μεταβίβασης. Όλες οι φορολογικές αρχές της ΕΕ υποχρεούνται να ανταλλάσσουν αυτές τις πληροφορίες. Η ανταλλαγή πληροφοριών αυξάνει τη διαφάνεια για την εταιρική φορολογία εντός της ΕΕ.

Συναινετική συμμόρφωση

Ένα άλλο χαρακτηριστικό της Ολλανδίας είναι ότι οι ολλανδικές φορολογικές αρχές επιτρέπουν στις επιχειρήσεις, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να υποβάλλουν αίτηση για «οριζόντια παρακολούθηση». Πρόκειται για μια μορφή συνεταιριστικής συμμόρφωσης στην οποία ο οργανισμός υπογράφει μια συμφωνία οριζόντιας παρακολούθησης με τις ολλανδικές φορολογικές αρχές. Αυτή παρέχει ένα πλεονέκτημα χρόνου και βεβαιότητα: εμποδίζει δυσάρεστες εκπλήξεις σχετικά με φόρους όταν είναι πολύ αργά για να γίνει κάτι αυτούς. Ωστόσο, η οριζόντια παρακολούθηση δεν περιλαμβάνει μόνο την τήρηση των νόμων και των κανονισμών: ο οργανισμός πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει ότι ελέγχει τις φορολογικές του διαδικασίες και τους φορολογικούς κινδύνους μέσω ενός αποκαλούμενου "πλαισίου φορολογικού ελέγχου".

Οι ολλανδικές φορολογικές αρχές θα προσαρμόσουν τις μεθόδους και την ένταση στην οποία πραγματοποιούν την παρακολούθησή τους στο επίπεδο του φορολογικού ελέγχου του φορολογούμενου. Ως αποτέλεσμα, οι έλεγχοι που διεξάγονται από τις φορολογικές αρχές θα μετατοπιστούν από αντιδραστικούς (φορολογικούς ελέγχους τα προηγούμενα έτη) σε προληπτικούς (παρέχοντας εκ των προτέρων «διασφάλιση»). Στο πλαίσιο της οριζόντιας παρακολούθησης, η σχέση της εταιρείας με τις

ολλανδικές φορολογικές αρχές βασίζεται στην αμοιβαία εμπιστοσύνη, κατανόηση και διαφάνεια.

Το κυριότερο πλεονέκτημα της ρύθμισης είναι ότι οι σχετικοί φορολογικοί κίνδυνοι και καταστάσεις μπορούν να αντιμετωπιστούν όταν εμφανίζονται (επί του παρόντος) εντός αποδεκτών εμπορικών προθεσμιών. Η εταιρεία υποχρεούται να ενεργεί με διαφανή στάση απέναντι στις ολλανδικές φορολογικές αρχές, οι οποίες σε αντάλλαγμα παρέχουν μια γρήγορη απάντηση όσον αφορά τα φορολογικά ζητήματα που έρχονται σε γνώση τους από την εταιρεία. Αυτή η προληπτική διασφάλιση αποτρέπει δυσάρεστες εκπλήξεις. Εκτός από αυτό, βοηθάει στον ακριβή προσδιορισμό της φορολογικής ταμειακής ροής, των αναβαλλόμενων και των τρεχόντων φόρων και διαπιστώνει ότι η εταιρεία έχει όσο το δυνατόν λιγότερες αβέβαιες φορολογικές καταστάσεις. Αυτό εξοικονομεί στην εταιρεία τόσο χρόνο όσο και κόστος.

Ωστόσο, υπάρχουν και κάποιες επικριτικές παρατηρήσεις σχετικά με την οριζόντια παρακολούθηση. Ο τρόπος οριζόντιας παρακολούθησης που εκτελείται εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τον συγκεκριμένο φορολογικό επιθεωρητή που είναι επιφορτισμένος με την εποπτεία, δεδομένου ότι η έννοια αυτή δεν ρυθμίζεται αυστηρά. Μια άλλη παρατήρηση είναι ότι οι φορολογικές αρχές δεν έχουν διατυπώσει αντικειμενικά κριτήρια όσον αφορά την έννοια των απαιτήσεων του πλαισίου φορολογικού ελέγχου. Σύμφωνα με τις ολλανδικές φορολογικές αρχές, ένα πλαίσιο φορολογικού ελέγχου είναι ένα «υποκειμενικό, δυναμικό, ανοικτό πρότυπο».

Ο κίνδυνος για τις εταιρείες είναι ότι οι φορολογικές αρχές καθίστανται απρόβλεπτες όταν εργάζονται με «υποκειμενικά, δυναμικά, ανοικτά πρότυπα». Είναι προτιμότερο συνεπώς, οι εταιρείες να συμμετέχουν στο πρόγραμμα Οριζόντιας Παρακολούθησης μόνο όταν έχουν καθοριστεί σαφείς γραπτοί στόχοι και έχει καθοριστεί μια σαφής διαδικασία εργασίας για τη διαχείριση των προσδοκιών των εμπλεκόμενων μερών.

Ο οριζόντιος έλεγχος μπορεί να εφαρμοστεί σε όλους τους φόρους, συμπεριλαμβανομένου του φόρου εισοδήματος, του φόρου προστιθέμενης αξίας, του φόρου μισθών και της κοινωνικής ασφάλισης.

Διεθνής επιρροή

BEPS

Ως μέλος του ΟΟΣΑ, η Ολλανδία συμμετέχει ενεργά στο σχέδιο BEPS του ΟΟΣΑ και υποστηρίζει τους στόχους της. Κατά συνέπεια, η Ολλανδία θα θεσπίσει νομοθεσία όταν επιτευχθεί συμφωνία στο πλαίσιο του ΟΟΣΑ για το σχέδιο BEPS και όταν όλα τα μέρη συμφωνήσουν να το εφαρμόσουν.

Αναφορές ανά χώρα

Ένα παράδειγμα αυτού του είδους της νομοθεσίας είναι το πακέτο εφαρμογής του ΟΟΣΑ ανά χώρα. Οι απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων αποτελούν κατά κύριο λόγο ένα εργαλείο (φορολογικής) αξιολόγησης κινδύνου για τις (διεθνείς) φορολογικές αρχές. Βάσει της έκθεσης του ΟΟΣΑ, ένας πολυεθνικός όμιλος με κύκλο εργασιών τουλάχιστον 750 εκατομμυρίων ευρώ θα πρέπει να υποβάλει έκθεση ανά χώρα στο

κράτος όπου η τελική μητρική εταιρεία έχει έδρα. Οι φορολογικές αρχές θα ανταλλάσσουν έπειτα αυτές τις πληροφορίες με τις φορολογικές αρχές άλλων χωρών στις οποίες αφορούν οι πληροφορίες και οι οποίες έχουν συμφωνήσει να ανταλλάσσουν αμοιβαία αυτές τις εκθέσεις.

Εκτός αυτού, η συμφωνηθείσα έκθεση του ΟΟΣΑ ορίζει ότι κάθε μεμονωμένη εταιρεία εντός αυτού του ομίλου υποχρεούται να διαθέτει στη διοίκησή της ένα κύριο αρχείο και ένα τοπικό αρχείο. Το κύριο αρχείο περιέχει πληροφορίες για την τιμολόγηση μεταφοράς σε ολόκληρο τον όμιλο, ενώ το τοπικό αρχείο περιέχει πληροφορίες για όλες τις ενδοομιλικές συναλλαγές της τοπικής εταιρείας. Όλες αυτές οι πληροφορίες θα παραμείνουν εμπιστευτικές, μη προσβάσιμες στο ευρύ κοινό.

Η Ολλανδία ενέκρινε νομοθεσία για την εφαρμογή του πακέτου αναφοράς του ΟΟΣΑ ανά χώρα. Επιπλέον, στην Ολλανδία εταιρείες με ενοποιημένο κύκλο εργασιών τουλάχιστον 50 εκατομμυρίων ευρώ υποχρεούνται να διαθέτουν τοπικό φάκελο και κύριο φάκελο. Η Ολλανδία συμμετέχει επίσης σε πολυμερή συμφωνία ανταλλαγής πληροφοριών για την εφαρμογή της νομοθεσίας.

Όπως αναφέρθηκε στα παραπάνω, μόνο η τελική μητρική εταιρεία μιας πολυεθνικής πρέπει να υποβάλει έκθεση ανά χώρα. Μια ολλανδική οντότητα ενός πολυεθνικού ομίλου με κύκλο εργασιών τουλάχιστον 750 εκατ. ευρώ πρέπει να ενημερώσει τις φορολογικές αρχές εάν η τελική μητρική ή η υποκατάστατη μητρική εταιρεία θα υποβάλει την αναφορά ανά χώρα. Εάν όχι, οφείλει να ενημερώσει τις φορολογικές αρχές για το ποιος θα καταθέσει την έκθεση. Η κοινοποίηση αυτή πρέπει να γίνει το αργότερο την τελευταία ημέρα του οικονομικού έτους. Ωστόσο, το έτος 2016 που είναι το πρώτο έτος για την κοινοποίηση, οι εταιρείες με οικονομικό έτος ίσο με το ημερολογιακό έτος λαμβάνουν παράταση έως την 1η Σεπτεμβρίου 2017 για την πρώτη κοινοποίηση.

Επιπλέον, μια ολλανδική εταιρεία που πρέπει να υποβάλει έκθεση ανά χώρα πρέπει να υποβάλει την εν λόγω έκθεση εντός 12 μηνών από το τέλος του οικονομικού έτους. Το κύριο αρχείο και το τοπικό αρχείο πρέπει να βρίσκονται στη διοίκηση των εταιρειών εντός της ίδιας προθεσμίας που ισχύει για την υποβολή της φορολογικής δήλωσης.

ATAD I και ATAD II

Τον Ιούνιο του 2016, η ΕΕ ενέκρινε επισήμως την οδηγία για την αποφυγή των φόρων (Anti-Tax Avoidance Directive - ATAD I). Στην οδηγία αυτή περιλαμβάνονται διάφορα μέτρα που καταπολεμούν την φοροδιαφυγή. Η ATAD περιλαμβάνει μέτρα σχετικά με τον περιορισμό της έκπτωσης τόκων, της φορολόγησης εξόδου, ένα γενικό κανόνα κατά της κατάχρησης, ένα κανόνα CFC - Controlled Foreign Company- (ελεγχόμενη ξένη εταιρεία) και κανόνες που αντιμετωπίζουν τις αναντιστοιχίες μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ που προκύπτουν από τη χρήση υβριδικών μέσων ή οντοτήτων. Αυτοί οι κανόνες πρέπει να εφαρμοστούν από την 1η Ιανουαρίου 2019. Εξαιρέση ισχύει για τον κανόνα για τη φορολογία εξόδου που πρέπει να μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο από τις 31 Δεκεμβρίου 2019 και να εφαρμοστεί από την 1η Ιανουαρίου 2020. Ως επέκταση της νομοθεσίας που περιλαμβάνεται στην ATAD, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε

επίσης κανόνες σχετικά με τις αναντιστοιχίες μεταξύ κρατών μελών της ΕΕ και τρίτων χωρών που προκύπτουν από τη χρήση υβριδικών μέσων ή οντοτήτων στην πρόταση φορολογικής μεταρρύθμισης της ΕΕ (ATAD II).

CCTB και CCCTB ανά 2019/2021

Στην πρόταση φορολογικής μεταρρύθμισης της ΕΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε μια υποχρεωτική Κοινή Ενοποιημένη Φορολογική βάση για τα Κράτη Μέλη της ΕΕ (2021). Η πρόταση αυτή είναι παρόμοια με πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής από το 2011 σχετικά με την καθιέρωση μιας CCCTB - Common Consolidated Corporate Tax Base. Με αυτούς τους κανόνες, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στοχεύει στην εναρμόνιση της φορολογίας εταιρειών στην Ευρώπη και παρέχει στα ευρωπαϊκά κράτη μέλη μια φόρμουλα για τον τρόπο κατανομής των εταιρικών εισοδημάτων μεταξύ των κρατών μελών. Ως πρώτο βήμα για την προσέγγιση αυτή, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε την καθιέρωση μιας κοινής φορολογικής βάσης για τις εταιρίες (CCTB - Common Corporate Tax Base) για το 2019. Με το CCTB, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στοχεύει να ευθυγραμμίσει τους υπολογισμούς της φορολογικής βάσης των εταιρειών μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ.

Εταιρικός φόρος εισοδήματος

Πεδίο εφαρμογής

Γενικά, μια εταιρεία εγκατεστημένη στην Ολλανδία υπόκειται σε φόρο εισοδήματος εταιρειών (CIT - corporate income tax) για το παγκόσμιο εισόδημά της. Ωστόσο, ορισμένα έσοδα μπορούν να εξαιρούνται ή να εξαιρούνται από τη φορολογική βάση. Οι μη μόνιμοι κάτοικοι έχουν περιορισμένη φορολογική υποχρέωση. Περιλαμβάνεται μόνο το «εισόδημα προέλευσης της Ολλανδίας» στη βάση CIT των φορολογούμενων εταιριών που είναι μη μόνιμοι κάτοικοι. Για τις εταιρείες αυτές, τα έσοδα από ολλανδικές πηγές περιλαμβάνουν εισόδημα που προέρχεται από επιχείρηση στην Ολλανδία. Πρόκειται για το εισόδημα που αποδίδεται σε μια επιχείρηση ή τμήμα μιας επιχείρησης που λειτουργεί μέσω μόνιμης εγκατάστασης ή μόνιμου ολλανδικού οργανισμού στην Ολλανδία.

Τόπος κατοικίας

Στην Ολλανδία, η εταιρική κατοικία καθορίζεται από τα συγκεκριμένα γεγονότα και τις περιστάσεις της εταιρείας. Η διαχείριση και ο έλεγχος είναι σημαντικοί παράγοντες από την άποψη αυτή. Οι εταιρείες που έχουν συσταθεί βάσει του ολλανδικού δικαίου θεωρούνται κάτοικοι της Ολλανδίας.

Για να αποκτηθεί ένα πιστοποιητικό φορολογικής κατοικίας, πρέπει να πληρούνται οι ελάχιστες απαιτήσεις ουσίας, πράγμα που εξασφαλίζει αποτελεσματικά ότι η αποτελεσματική διαχείριση και ο έλεγχος της εταιρείας εδρεύουν στην Ολλανδία.

Φορολογικός συντελεστής

Το κανονικό ποσοστό φόρου εισοδήματος εταιρειών -CIT- είναι 25%. Για τα φορολογητέα εισοδήματα ως 200.000 ευρώ εφαρμόζεται χαμηλότερο ποσοστό 20%. Εάν πληρούνται τα κριτήρια, τα επενδυτικά ταμεία φορολογούνται με συντελεστή CIT μηδενικού ποσοστού. Υπό προϋποθέσεις, ορισμένα επενδυτικά ταμεία είναι επιλέξιμα να επιλέξουν καθεστώς απαλλαγής για τους σκοπούς των CIT της Ολλανδίας.

Προσδιορισμός εισοδήματος

Το εταιρικό εισόδημα καθορίζεται ετησίως σύμφωνα με τις αρχές της «ορθής επιχειρηματικής πρακτικής». Τα κέρδη και οι ζημίες αποδίδονται στα έτη με αναφορά στις βασικές αρχές της υλοποίησης, της αντιστοίχισης, της πραγματικότητας, της σύνεσης και της απλότητας. Ωστόσο, οι ολλανδικοί φορολογικοί νόμοι περιέχουν κανόνες που αποκλίνουν ρητώς από την έννοια της ορθής επιχειρηματικής πρακτικής. Για παράδειγμα, οι φορολογικές νομοθεσίες μπορούν να περιορίσουν την ετήσια απόσβεση ορισμένων περιουσιακών στοιχείων αλλά επίσης να προσφέρουν τη δυνατότητα επιταχυνόμενης απόσβεσης άλλων περιουσιακών στοιχείων. Επιπλέον, υπάρχουν πολλές εξαιρέσεις από τους κύριους κανόνες ως συνέπεια ειδικών φορολογικών διευκολύνσεων, η πιο σημαντική από τις οποίες είναι η απαλλαγή συμμετοχής.

Το ολλανδικό φορολογικό σύστημα παρέχει διάφορα φορολογικά κίνητρα, για παράδειγμα για την τόνωση ορισμένων επενδύσεων. Εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις, είναι διαθέσιμα φορολογικά κίνητρα για επενδύσεις μικρής κλίμακας, επενδύσεις σε ενεργειακά αποδοτικά ή περιβαλλοντικά περιουσιακά στοιχεία και για δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης. Η Ολλανδία παρέχει επίσης ένα ευνοϊκό καθεστώς για τον υπολογισμό των κερδών από δραστηριότητες ειδικών δραστηριοτήτων των ποντοπόρων πλοίων. Ορισμένες προϋποθέσεις θα πρέπει να πληρούνται.

Η αμοιβή για τις δραστηριότητες που εκτελούνται πρέπει να είναι σε καθαρά εμπορική βάση, πράγμα που σημαίνει ότι πρέπει να ισχύουν οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι τιμές των συναλλαγών μεταξύ συνδεδεμένων εταιρειών να είναι παρόμοιες με εκείνες που εφαρμόζονται μεταξύ ανεξάρτητων τρίτων. Οι ολλανδικές εταιρείες υποχρεούνται να καταρτίζουν και να διατηρούν κατάλληλη τεκμηρίωση σχετικά με τις τιμές μεταβίβασης που τεκμηριώνουν τις χρησιμοποιούμενες τιμές μεταβίβασης. Ως «κατάλληλη τεκμηρίωση» νοείται ότι η τεκμηρίωση πρέπει, μεταξύ άλλων, να περιλαμβάνει λειτουργική ανάλυση (περιγραφή λειτουργιών, κινδύνων και περιουσιακών στοιχείων), οικονομική ανάλυση καθώς και έγγραφα πολιτικής τιμολόγησης και εσωτερικών συμβάσεων.

Από τον Ιανουάριο του 2016, εφαρμόζεται λεπτομερέστερη νομοθεσία για την τεκμηρίωση των τιμών μεταβίβασης. Τα νέα πρότυπα για την τεκμηρίωση των τιμών μεταβίβασης επιτρέπουν στις φορολογικές αρχές να αναλύουν καλύτερα τους πιθανούς κινδύνους όσον αφορά την τιμολόγηση μεταβίβασης και τον υπολογισμό της φορολογικής βάσης. Ανάλογα με την κατάσταση, οι νέες υποχρεώσεις

τεκμηρίωσης περιλαμβάνουν μια αναφορά ανά χώρα, ένα κύριο αρχείο και ένα τοπικό αρχείο.

Απόσβεση

Γενικά, η απόσβεση μπορεί να υπολογιστεί με τη χρήση μεθόδου γραμμικής ή μειωτικής ισορροπίας ή, σύμφωνα με οποιαδήποτε άλλη ορθή επιχειρηματική πρακτική, με βάση το ιστορικό κόστος. Ωστόσο, ο ολλανδικός φορολογικός νόμος περιλαμβάνει συγκεκριμένους κανόνες που μπορούν να περιορίσουν την απόσβεση της ακίνητης περιουσίας, την υπεραξία και άλλα περιουσιακά στοιχεία. Από την άλλη πλευρά, ο νόμος προβλέπει ταχεία και τυχαία απόσβεση ορισμένων περιουσιακών στοιχείων. Η ταχεία απόσβεση ισχύει για επενδύσεις που πληρούν τις προϋποθέσεις για περιουσιακά στοιχεία που είναι προς το συμφέρον της προστασίας του περιβάλλοντος στην Ολλανδία (το επιτρεπόμενο ποσοστό επιταχυνόμενης απόσβεσης είναι 75%, το κανονικό καθεστώς απόσβεσης ισχύει για το υπόλοιπο 25 % της επένδυσης). Η ταχεία απόσβεση είναι επίσης διαθέσιμη για ορισμένα άλλα καθορισμένα περιουσιακά στοιχεία, όπως για παράδειγμα επενδύσεις αρχικών επιχειρηματιών και ποντοπόρων πλοίων. Υπό προϋποθέσεις, το κόστος παραγωγής άυλων περιουσιακών στοιχείων μπορεί να ληφθεί αμέσως υπόψη.

Λειτουργικό νόμισμα

Ένας ολλανδός φορολογούμενος μπορεί, κατόπιν αιτήματος και υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να καθορίσει το φορολογητέο εισόδημά του σε νόμισμα διαφορετικό από το ευρώ. Η αίτηση πρέπει να υποβληθεί κατά το πρώτο έτος της ίδρυσης ή πριν από την έναρξη ενός νέου το αργότερο. Οι φορολογικές πληρωμές πρέπει πάντοτε να γίνονται σε ευρώ.

Απαλλαγή συμμετοχής

Το καθεστώς απαλλαγής αποσκοπεί στην εξάλειψη της διπλής φορολογίας εταιρειών για τη διανομή κερδών που καταβάλλει μια θυγατρική στη μητρική της εταιρεία. Ο εταιρικός φορολογούμενος απαλλάσσεται από τον ολλανδικό φόρο εισοδήματος για όλα τα κέρδη, όπως τα μερίσματα και τα κεφαλαιουχικά κέρδη, που συνδέονται με ειδική συμμετοχή, γενικά με ποσοστό συμμετοχής τουλάχιστον 5%. Αυτά τα κέρδη είναι επίσης επιλέξιμα για απαλλαγή από το φόρο παρακράτησης μερίσματος εάν διανέμονται από οντότητα με έδρα την Ολλανδία. Εάν ένας φορολογούμενος αποτύχει στις λεγόμενες δοκιμασίες κινήτρου και η συμμετοχή θεωρείται ως επένδυση χαρτοφυλακίου - τότε η απαλλαγή από τη συμμετοχή εξακολουθεί να ισχύει εάν:

- η θυγατρική στην οποία κατέχεται η συμμετοχή του χαρτοφυλακίου επενδύσεων, υπόκειται σε εύλογους φόρους σύμφωνα με τα ολλανδικά πρότυπα, δηλαδή ένα πραγματικό φορολογικό συντελεστή τουλάχιστον 10% («αποτελεσματικός έλεγχος φορολογικών συντελεστών») ή,

- λιγότερο από το 50 % των περιουσιακών στοιχείων που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα στη θυγατρική στην οποία κατέχεται η συμμετοχή επενδύσεων χαρτοφυλακίου αποτελείται από επενδύσεις χαρτοφυλακίου χαμηλής φορολογίας («asset test»).

Δεν υπάρχει ελάχιστη περίοδος διακράτησης όσον αφορά τη δυνατότητα εφαρμογής της απαλλαγής συμμετοχής. Ως μία εξαίρεση του καθεστώτος απαλλαγής από τη συμμετοχή, οι ζημιές που προκύπτουν από την εκκαθάριση της εταιρείας στην οποία κατέχεται ειδική συμμετοχή μπορούν να εκπέσουν για σκοπούς φόρου εισοδήματος εταιρειών.

Οδηγία εφαρμογής της μητρικής και της θυγατρικής

Την 1η Ιανουαρίου 2016, το καθεστώς απαλλαγής τροποποιήθηκε για να εφαρμοστούν οι πρόσφατες αλλαγές στην οδηγία της ΕΕ για τις μητρικές και τις θυγατρικές εταιρείες. Η εφαρμογή είχε ως αποτέλεσμα μόνο μικρές αλλαγές στο ολλανδικό εταιρικό φορολογικό σύστημα. Το καθεστώς απαλλαγής από τη συμμετοχή και το καθεστώς φορολογίας μερισμάτων ως τέτοιο παραμένουν σε μεγάλο βαθμό αναλλοίωτα. Όπως και όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, Η Ολλανδία έπρεπε να συμπεριλάβει μια ειδική ρήτρα για την αποφυγή της διπλής φορολόγησης ως αποτέλεσμα των αναντιστοιχιών όσον αφορά την φορολογική εκτίμηση.

Από την 1η Ιανουαρίου 2016, ένας εταιρικός φορολογούμενος δεν είναι επιλέξιμος για την απαλλαγή συμμετοχής για τα εισπραχθέντα διανεμηθέντα κέρδη, στο βαθμό που αυτά τα διανεμόμενα κέρδη εκπίπτουν από τη θυγατρική. Αυτό μπορεί να συμβαίνει για ορισμένα υβριδικά χρηματοπιστωτικά μέσα. Με αυτές τις αλλαγές εφαρμόζονται οι προσαρμογές της οδηγίας της ΕΕ για τις μητρικές και τις θυγατρικές εταιρείες, κάτι που όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ ήταν υποχρεωμένα να πράξουν. Η Ολλανδία επέλεξε μια πρακτική και φιλική προς τις επιχειρήσεις εφαρμογή από την άποψη αυτή.

Επιπροσθέτως, το πεδίο εφαρμογής των σημερινών ελάχιστων απαιτήσεων διευρύνεται ώστε να περιλαμβάνει ορισμένες ενδιάμεσες εταιρείες. Γενικά, ωστόσο, δεν επιδιώχθηκαν σημαντικές αλλαγές στην υπάρχουσα πρακτική.

Πλαίσιο καινοτομίας

Ένα ειδικό καθεστώς ισχύει όσον αφορά τα κέρδη, περιλαμβανομένων των δικαιωμάτων εκμετάλλευσης, που προέρχονται από ένα αυτοτελές άυλο περιουσιακό στοιχείο. Στο πλαίσιο της καινοτομίας, ο φορολογούμενος μπορεί να επιλέξει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, την εφαρμογή χαμηλότερου πραγματικού φορολογικού συντελεστή στα φορολογητέα κέρδη που προέρχονται από αυτά τα άυλα περιουσιακά στοιχεία. Ο πραγματικός φορολογικός συντελεστής της καινοτομίας είναι 5%.

Από την 1η Ιανουαρίου 2017, το καθεστώς του πλαισίου για την καινοτομία τροποποιήθηκε ώστε να συμπεριλάβει την «προσέγγιση σύνδεση» - πρόσθετο κριτήριο ουσίας - και αυστηρότερες απαιτήσεις πρόσβασης. Το καθεστώς του πλαισίου καινοτομίας εφαρμόζεται κυρίως στα κέρδη από καινοτόμες

δραστηριότητες που πραγματοποιούνται στην Ολλανδία. Οι τροποποιήσεις αποτελούν άμεσο αποτέλεσμα του σχεδίου δράσης OECD/G20 BEPS.

Φορολογική ενότητα

Μία μητρική εταιρία εγκατεστημένη στην Ολλανδία και οι θυγατρικές της που εδρεύουν στην Ολλανδία μπορούν, υπό όρους, να επιλέξουν να θεωρηθούν ως μία φορολογητέα οντότητα για το ολλανδικό CIT με τη δημιουργία μιας «φορολογικής ενότητας». Στο πλαίσιο του καθεστώτος φορολογικής ενότητας, οι διεπιχειρησιακές συναλλαγές εξαλείφονται και τα έσοδα από τις εταιρείες που συμπεριλαμβάνονται είναι ισορροπημένα για σκοπούς υπολογισμού CIT. Οι εταιρείες που έχουν την έδρα τους στην Ολλανδία, τόσο για τους σκοπούς της φορολογικής νομοθεσίας της Ολλανδίας όσο και για τους σκοπούς φορολογικής συνθήκης, ενδέχεται να είναι επιλέξιμοι για αυτό το καθεστώς. Υπό προϋποθέσεις, οι φορολογούμενοι που κατοικούν στο εξωτερικό μπορούν επίσης να συμπεριληφθούν σε ολλανδική φορολογική ενότητα ενόσω ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα στην Ολλανδία μέσω μόνιμης εγκατάστασης.

Οι κύριες προϋποθέσεις για την υποβολή αίτησης για τη διευκόλυνση αυτή είναι ότι η μητρική εταιρεία κατέχει άμεσα ή έμμεσα τουλάχιστον 95% των μετοχών μιας ή περισσοτέρων εταιριών εγκατεστημένων στην Ολλανδία, ο τόπος αποτελεσματικής διαχείρισης πρέπει να βρίσκεται στην Ολλανδία και οι οντότητες να υπόκεινται στο ίδιο φορολογικό καθεστώς.

Τα πλεονεκτήματα της φορολογικής ενότητας περιλαμβάνουν:

- Υποβολή μιας μόνο δήλωσης CIT.
- Συμψηφισμός ζημιών κατά την ύπαρξη της φορολογικής ενότητας.
- Εξάλειψη των ενδοεταιρικών συναλλαγών.

Μια φορολογική ενότητα υπάρχει μόνο μετά από αίτημα που έχει κατατεθεί στις φορολογικές αρχές και μπορεί να έχει μέγιστη αναδρομική ισχύ τριών μηνών (υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι όροι κατά τη διάρκεια αυτού του διαστήματος). Τα μειονεκτήματα μιας φορολογικής ενότητας μπορεί να είναι ότι κάθε εταιρεία είναι από κοινού υπεύθυνη για τα χρέη του εταιρικού φόρου εισοδήματος της φορολογικής ενότητας και η πιο περιορισμένη εφαρμογή ορισμένων φορολογικών κινήτρων.

Σύμφωνα με την νομολογία της ΕΕ, ο ολλανδός νομοθέτης έχει διευρύνει το πεδίο εφαρμογής του καθεστώτος φορολογικής ενότητας. Τώρα είναι δυνατόν να διαμορφωθεί μια φορολογική ενότητα μεταξύ μιας ολλανδικής μητρικής εταιρείας και της ολλανδικής θυγατρικής της, εξαιρουμένης της ενδιάμεσης εταιρείας χαρτοφυλακίου, εάν η ενδιάμεση εταιρεία χαρτοφυλακίου είναι εταιρεία εγκατεστημένη στην ΕΕ / ΕΟΧ και πληρούνται άλλοι όροι. Τώρα είναι επίσης δυνατό να διαμορφωθεί μια φορολογική ενότητα μεταξύ δύο ολλανδικών αδελφών εταιρειών, εξαιρουμένης της μητρικής τους εταιρείας, εφόσον η μητρική εταιρεία είναι εταιρεία ΕΕ / ΕΟΧ και πληρούνται και άλλοι όροι. Επίσης, η δημιουργία μιας φορολογικής ενότητας μιας εταιρείας της ΕΕ με μια ολλανδική έχει γίνει πολύ πιο εύκολη.

Καθαρές λειτουργικές ζημίες

Οι φορολογικές ζημίες μπορούν να μεταφερθούν πίσω ένα έτος και να μεταφερθούν μπροστά εννέα έτη.

Οι περίπλοκοι κανόνες μπορούν, ωστόσο, να απαγορεύσουν τη χρησιμοποίηση των καθαρών λειτουργικών ζημιών μετά από μια αλλαγή του 30% ή και περισσότερο του τελικού ελέγχου σε μια εταιρεία. Επιπλέον, υπάρχουν περιορισμοί όσον αφορά την αξιοποίηση των ζημιών για τις εταιρείες χαρτοφυλακίου / χρηματοδότησης. Βάσει αυτών των κανόνων, οι ζημίες που πραγματοποιούνται από μια απλή εταιρεία χαρτοφυλακίου ή από εταιρεία χρηματοδότησης σε ομίλους μπορούν να συμψηφιστούν μόνο με τα έσοδα εκμετάλλευσης ή χρηματοδότησης κατά τα προηγούμενα και τα επόμενα έτη, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται ορισμένες αυστηρές προϋποθέσεις.

Δεν υπάρχει διασυννοριακή ελάφρυνση όσον αφορά τις ξένες μόνιμες εγκαταστάσεις. Οι απώλειες σε ξένες πηγές δεν μπορούν να αντισταθμιστούν από τα ολλανδικά κέρδη. Εξαιρέση ισχύει για τις «τελικές απώλειες», τις απώλειες που σημειώθηκαν κατά τη διακοπή των αλλοδαπών επιχειρήσεων. Στο πλαίσιο του καθεστώτος παύσης λειτουργίας, οι τελικές απώλειες αλλοδαπών μόνιμων εγκαταστάσεων λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς υπολογισμού του CIT στην Ολλανδία.

Εισοδήματα από το εξωτερικό και φοροαπαλλαγή διπλής φορολογίας

Το παγκόσμιο εισόδημα ενός φορολογούμενου εταιρικού εταίρου περιλαμβάνεται στην ολλανδική βάση CIT, αλλά το ολλανδικό σύστημα συνήθως προβλέπει την φοροαπαλλαγή διπλής φορολογίας. Οι Κάτω Χώρες έχουν συνάψει σχεδόν 100 φορολογικές συμβάσεις για την αποφυγή της διεθνούς διπλής φορολογίας («DTC»). Σε περίπτωση που δεν εφαρμόζεται η DTC, η Ολλανδία συχνά παρέχει μονομερώς απαλλαγή από διπλή φορολογία. Επιπλέον, οι φορολογούμενοι μπορούν να επωφεληθούν από τους ευνοϊκούς κανόνες που προβλέπονται από τις οδηγίες της ΕΕ και το δίκαιο της ΕΕ.

Η διπλή φορολόγηση των αλλοδαπών μερισμάτων, των τόκων και των δικαιωμάτων απαλλάσσεται μονομερώς με πίστωση φόρου που προβλέπεται στις ολλανδικές φορολογικές συμβάσεις ή εάν ο πληρωτής του φόρου εισοδήματος είναι κάτοικος αναπτυσσόμενης χώρας, με Υπουργικό Διάταγμα. Εάν δεν εφαρμοστεί καμία συνθήκη ή μονομερής απαλλαγή, επιτρέπεται η αφαίρεση του καταβληθέντος αλλοδαπού φόρου για τον υπολογισμό του καθαρού φορολογητέου εισοδήματος.

Ο ολλανδικός φορολογικός νόμος προβλέπει τη διπλή φορολογική ελάφρυνση για τους φορολογούμενους που κατοικούν στην Ολλανδία και αντλούν κέρδη από αλλοδαπές επιχειρηματικές δραστηριότητες. Τα παγκόσμια κέρδη του φορολογούμενου καθορίζονται σύμφωνα με τα ολλανδικά φορολογικά πρότυπα και στη συνέχεια μειώνονται κατά ένα ποσό ίσο με τα «θετικά και αρνητικά στοιχεία εισοδήματος επιχειρήσεων που προέρχονται από ξένες πηγές» ανά χώρα. Τα επιλέξιμα στοιχεία εισοδήματος περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, τα επιχειρηματικά

κέρδη που αποδίδονται σε μόνιμη εγκατάσταση που βρίσκεται στο εξωτερικό και το εισόδημα από ακίνητη περιουσία που βρίσκεται σε άλλο κράτος.

Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

Πλαίσιο της ΕΕ

Το σύστημα του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) στην Ολλανδία βασίζεται σε κανονισμούς της ΕΕ και ουσιαστικά είναι το ίδιο με εκείνο που εφαρμόζεται στην υπόλοιπη ΕΕ. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένες σημαντικές διαφορές στις λεπτομέρειες μεταξύ των διαφόρων κρατών μελών της ΕΕ, ιδίως όσον αφορά τους συντελεστές ΦΠΑ, τις επίσημες απαιτήσεις ΦΠΑ και το εφαρμοστέο επιχειρηματικό πλαίσιο.

Το σύστημα ΦΠΑ

Ο ΦΠΑ είναι φόρος επί της καταναλωτικής δαπάνης. Έτσι, θεωρητικά, η τελική επιβάρυνση του φόρου δεν πρέπει να αφορά την επιχειρηματική δραστηριότητα. Ο στόχος αυτός επιτυγχάνεται με μια ρύθμιση γνωστή ως σύστημα έκπτωσης του ΦΠΑ επί των εισροών. Όταν μια επιχείρηση αγοράζει αγαθά ή υπηρεσίες, συνήθως πληρώνει ΦΠΑ στον προμηθευτή (φόρος εισροών). Όταν η επιχείρηση πωλεί αγαθά ή υπηρεσίες, είτε σε άλλη επιχείρηση είτε σε έναν τελικό καταναλωτή, υποχρεούται συνήθως να χρεώνει ΦΠΑ (φόρο επί της παραγωγής) εκτός εάν οι παροχές εξαιρούνται συγκεκριμένα από τον ΦΠΑ. Εάν η επιχείρηση πραγματοποιεί μόνο φορολογητέες προμήθειες, οφείλει να αθροίζει περιοδικά τον ΦΠΑ που εισπράττει και να το αφαιρεί από το συνολικό ΦΠΑ επί των εκροών, καταβάλλοντας (ή διεκδικώντας) το υπόλοιπο προς τις ολλανδικές φορολογικές αρχές. Το αποτέλεσμα είναι ότι οι τελικοί καταναλωτές επιβαρύνονται με το συνολικό κόστος του ΦΠΑ επί της τελικής τιμής των αγαθών ή των υπηρεσιών που αγοράζουν.

Ο ΦΠΑ επιβάλλεται στην προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών που έχουν δημιουργηθεί στην Ολλανδία από φορολογούμενο άτομο κατά την άσκηση μιας επιχειρηματικής δραστηριότητας, εκτός αν οι προμήθειες είναι μηδενικές ή απαλλασσόμενες. Ο υποκείμενος στον ΦΠΑ είναι ο καθένας που ασκεί επιχειρηματικές δραστηριότητες στην Ολλανδία. Επιπλέον, η ενδοκοινοτική απόκτηση (μέσα στην ΕΕ) από υποκείμενους στο φόρο ή μη υποκείμενα νομικά πρόσωπα, νέου μεταφορικού μέσου από οποιοδήποτε πρόσωπο και η εισαγωγή αγαθών, θεωρούνται επίσης φορολογητέα γεγονότα.

Όλα τα προαναφερθέντα γεγονότα φορολογούνται εάν εκτελούνται στην Ολλανδία, ακόμη και όταν εκτελούνται από μη κατοίκους.

Επιπλέον, η Ολλανδία επιτρέπει σε νομικά ανεξάρτητες επιχειρήσεις που συνδέονται στενά μεταξύ τους με χρηματοοικονομικούς και οργανωτικούς δεσμούς να αντιμετωπίζονται ως ένας και μόνο υποκείμενος στον φόρο (φορολογική ενότητα / ομάδα ΦΠΑ).

Εάν η επιχείρηση είναι υπόχρεη για τον ΦΠΑ στις συναλλαγές της στην Ολλανδία, θα πρέπει να εγγραφεί για ΦΠΑ.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στη θέση των εταιρειών χαρτοφυλακίου ή / και χρηματοδότησης.

Τιμές

Ο κανονικός συντελεστής ΦΠΑ στην Ολλανδία είναι 21%. Ο χαμηλότερος συντελεστής ΦΠΑ ύψους 6% εφαρμόζεται σε ορισμένα βασικά αγαθά και υπηρεσίες, όπως τρόφιμα και ποτά, μεταφορά επιβατών και ορισμένες δραστηριότητες επισκευής και συντήρησης έντασης εργασίας. Το ποσοστό μηδενικού ποσοστού ισχύει, για παράδειγμα, για την εξαγωγή αγαθών.

Επιπλέον, διάφορα είδη προμηθειών απαλλάσσονται από τον ΦΠΑ, όπως οι εκπαιδευτικές και ιατρικές υπηρεσίες.

Αναβολή του ΦΠΑ κατά την εισαγωγή

Σε αντίθεση με ορισμένα άλλα κράτη μέλη της ΕΕ, η Ολλανδία εφάρμοσε ένα σύστημα που προβλέπει την αναβολή της πραγματικής καταβολής του ΦΠΑ κατά τον χρόνο της εισαγωγής. Αντί να καταβληθεί ΦΠΑ κατά την εισαγωγή όταν τα εμπορεύματα εισάγονται στην ΕΕ, η πληρωμή μπορεί να αναβληθεί στην περιοδική επιστροφή ΦΠΑ. Βάσει του συστήματος αυτού, πρέπει να δηλωθεί ο ΦΠΑ εισαγωγής, αλλά το ποσό αυτό μπορεί ταυτόχρονα να αφαιρεθεί στην ίδια δήλωση ΦΠΑ. Κατά συνέπεια, καταρχήν δεν υπάρχει πραγματική καταβολή ΦΠΑ κατά την εισαγωγή, αποφεύγοντας έτσι τα μειονεκτήματα των ταμειακών ροών.

Ένα άλλο πλεονέκτημα είναι ότι η Ολλανδία έχει θεσπίσει νομοθεσία που επιτρέπει την ηλεκτρονική τιμολόγηση χωρίς φόρμα. Αυτό σημαίνει ότι, παρόλο που πρέπει να πληρούνται οι τυποποιημένες απαιτήσεις τιμολόγησης, ο τρόπος με τον οποίο αποστέλλονται τα ηλεκτρονικά τιμολόγια εξαρτάται από τον επιχειρηματία, εφόσον η γνησιότητα της προέλευσης, η ακεραιότητα και η πληρότητα του περιεχομένου και η αναγνωσιμότητα των ηλεκτρονικά αποθηκευμένων τιμολογίων είναι εγγυημένα.

Αίτημα επιστροφής φόρου

Τα γενικά αιτήματα επιστροφής ΦΠΑ υποβάλλονται για επεξεργασία μέσα σε λίγες εβδομάδες στην Ολλανδία, το οποίο είναι επωφελές από την άποψη των ταμειακών ροών.

5. Δασμοί

Δεν υπάρχουν δασμοί για τα ελληνικά προϊόντα καθώς και οι δύο χώρες ανήκουν στην ΕΕ.

6. Ειδικές Οικονομικές ζώνες (FTZ)

Δεν υπάρχουν στην Ολλανδία Ειδικές Οικονομικές ζώνες (FTZ)

Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

1. Αναπτυξιακός Νόμος – Κίνητρα Επενδύσεων

Στην Ολλανδία δεν υπάρχει κάποιος ειδικός αναπτυξιακός νόμος όμως η χώρα προσφέρει ευνοϊκές φορολογικές συνθήκες για τις διεθνείς εταιρείες. Η Ολλανδία προσφέρει ένα ευρύ δίκτυο φορολογικών συνθηκών, ειδικά μέτρα για υψηλά ειδικευμένους εκπατρισμένους και βεβαιότητα εκ των προτέρων για μελλοντικές φορολογικές καταστάσεις που αποτελούν μερικά από τα απλά χαρακτηριστικά που βοηθούν τις πολυεθνικές εταιρείες να ευδοκιμήσουν στην Ολλανδία.

Ελκυστικά χαρακτηριστικά του ολλανδικού φορολογικού καθεστώτος :

- Σχετικά χαμηλό νόμιμο ποσοστό φορολογίας εισοδήματος εταιρειών
25% (20% για τα πρώτα 200.000 ευρώ)
- Δυνατότητα απόκτησης προκαταβολικών φορολογικών αποφάσεων από τις ολλανδικές φορολογικές αρχές που παρέχουν βεβαιότητα σχετικά με τη μελλοντική φορολογική θέση
- «Πλαίσιο καινοτομίας» με αποτέλεσμα ένα αποτελεσματικό συντελεστή φορολογίας εταιρειών 5% για τα επιλέξιμα κέρδη
- Πιστώσεις φόρου E&A για τα μισθολογικά κόστη και άλλα έξοδα και επενδύσεις για E&A (WBSO)
- Σχέδια φορολογικών ελαφρύνσεων για φιλικές προς το περιβάλλον επενδύσεις (MIA / Vamil)
- Πρόγραμμα φορολογικών ελαφρύνσεων για βιώσιμη ενέργεια (EIE)
- Ευνοϊκό καθεστώς απαλλαγής συμμετοχής

- Καθεστώς φορολογικής ενότητας που προβλέπει φορολογική ενοποίηση εταιρειών εντός εταιρικού ομίλου, το οποίο αντισταθμίζει ελεύθερα τα κέρδη και τις ζημίες μεταξύ των μελών του ομίλου
- Η πρακτική των τιμολογίων μεταφοράς σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες του ΟΟΣΑ για τις τιμές μεταβίβασης και η δυνατότητα απόκτησης μιας συμφωνίας προπληρωμής (ΑΡΑ)
- Η δυνατότητα να μεταφέρονται ζημίες για εννέα έτη και να μεταφέρονται προς τα πίσω για ένα έτος
- Ευρύ δίκτυο φορολογικών συνθηκών για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και τη μείωση των φόρων παρακράτησης στα μερίσματα, τους τόκους και τα δικαιώματα (για τους τόκους και τα δικαιώματα συχνά στο 0%)
- Καμία νόμιμη παρακράτηση φόρου επί των εξερχομένων πληρωμών τόκων και πληρωμών δικαιωμάτων
- Φιλική φορολογική μεταχείριση των εκπατρισμένων (φορολογικός κανόνας 30%)
- Αναβολή του ΦΠΑ κατά την εισαγωγή: χωρίς προκαταβολή του ΦΠΑ
- Ολλανδικές φορολογικές αρχές: πρόσβαση στον φορολογικό επιθεωρητή
- Ολλανδικές τελωνειακές αρχές: πρακτική και προληπτική προσέγγιση

2. Καθεστώς Ιδιωτικοποιήσεων

Στην Ολλανδία δεν υπάρχει κάποιο ειδικό πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων.

3. Πιστοληπτική ικανότητα χώρας – Κίνδυνοι / Προοπτικές

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της Ολλανδίας, στο τέλος του πρώτου τριμήνου 2017, το δημόσιο χρέος της Ολλανδίας ανήλθε σε 59,6 % του ΑΕΠ. Είναι η πρώτη φορά σε έξι χρόνια που το δημόσιο χρέος ανέρχεται κάτω από το 60% του ΑΕΠ.

Η πιστοληπτική ικανότητα της Ολλανδίας βρίσκεται στην AAA με σταθερή προοπτική.

Σύμφωνα με μελέτη της Κεντρικής Τράπεζας της Ολλανδίας (De Nederlandsche Bank N.V.) που δημοσιεύτηκε τον Ιούνιο τ.ε., για τα επόμενα προσεχή χρόνια προβλέπονται ευνοϊκές εξελίξεις στην ολλανδική οικονομία. Το 2017 είναι το πέμπτο συνεχές έτος κατά το οποίο η αύξηση του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ)

θα είναι μεγαλύτερη από το προηγούμενο έτος. Η οικονομική ανάπτυξη αναμένεται να φθάσει στο 2,5% το 2017, έναν ρυθμό ανάπτυξης που δεν παρατηρείται από το 2007. Τα επόμενα δύο χρόνια θα παρατηρηθεί επίσης σταθερή ανάπτυξη, 2,1% και 1,9% αντίστοιχα.

Ε. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ – ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

Το Ολλανδικό κράτος αναρτά όλες τις προκηρύξεις διαγωνισμών, εθνικών και ευρωπαϊκών, στην ιστοσελίδα: <http://aanbestedingskalender.nl/aankondigingen>

ΣΤ.ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Η Ολλανδία, ως διαμετακομιστικό κέντρο της Ευρώπης, έχει τη δυνατότητα κάλυψης των αναγκών της σε προϊόντα και υπηρεσίες από οποιαδήποτε σχεδόν χώρα του κόσμου. Στην ολλανδική αγορά υπάρχει μεγάλος αριθμός προϊόντων κάθε είδους, με συνέπεια ο ανταγωνισμός να είναι ιδιαίτερα υψηλός για κάθε προϊόν. Η Ολλανδία προσαρμόζεται σχεδόν άμεσα σε κάθε απόφαση της ΕΕ και του WTO και δεν θέτει δασμολογικά και μη δασμολογικά εμπόδια στη διακίνηση προϊόντων και υπηρεσιών. Το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν τα ελληνικά προϊόντα οφείλεται κυρίως στα χαρακτηριστικά της ολλανδικής αγοράς-ολιγομονοπωλιακός έλεγχος, ανταγωνισμός, διατροφικές συνήθειες, νοοτροπία. Η ολλανδική αγορά πρέπει να προσεγγίζεται από τις ελληνικές εξαγωγικές επιχειρήσεις στο πλαίσιο μιας γενικότερης πολιτικής με επίκεντρο κάποια άλλη ευρωπαϊκή αγορά (πχ. γερμανική) και όχι κατά προτεραιότητα, καθώς το κόστος εισόδου στην αγορά είναι ιδιαίτερα υψηλό σε σχέση με το αναμενόμενο όφελος. Με δεδομένο το ιδιαίτερα μεγάλο μέγεθος των επιχειρήσεων στην αγορά τροφίμων και τον ισχυρό ανταγωνισμό, κύρια απαίτηση είναι η διαχρονικά σταθερή παράδοση μεγάλων ποσοτήτων, συγκεκριμένης (σταθερής) ποιότητας. Απαιτούνται έτσι συνεργατικά παραγωγικά και εξαγωγικά σχήματα -εταιρείες, συνεταιρισμοί- με σκοπό τον ποσοτικό και ποιοτικό έλεγχο της παραγωγής, την ανάπτυξη νέων προϊόντων και την αποτελεσματική προώθηση των εξαγωγών κατά προϊόν καθώς επίσης και αυστηρή τυποποίηση των προϊόντων (ιδιαίτερα των αγροτικών). Υπάρχουν δυνατότητες περαιτέρω αύξησης των ελληνικών εξαγωγών προϊόντων όπως είναι για παράδειγμα τα φρούτα, το ελαιόλαδο, τα κρασιά και τα ψάρια τα οποία είναι προϊόντα υψηλής ποιότητας και ανταγωνιστικά.

Z. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ (Υπουργεία, Φορείς, Αρχές)

Ολλανδική Κυβέρνηση	https://www.government.nl/topics
Dutch Parliament	https://www.houseofrepresentatives.nl/
Senate	https://www.eerstekamer.nl/begrip/english_2
Κεντρική Τράπεζα Ολλανδίας	https://www.dnb.nl/en/home/index.jsp
Στατιστική Υπηρεσία	www.cbs.nl
Εμπορικό Επιμελητήριο	www.kvk.nl
Starting your own business	https://www.kvk.nl/download/KvK-brochure%20Starting%20Your%20Own%20Business-170215_tcm109-400541.pdf
Γραφείο Οικονομικού Σχεδιασμού	www.cpb.nl
Υπηρεσία Ξένων Επενδύσεων	www.nfia.nl
Οργανισμός Εξωτερικού Εμπορίου	www.hollandtrade.com
Διαγωνισμοί Δημόσιου Τομέα	http://aanbestedingskalender.nl
Υπηρεσία Επιχειρηματικότητας Ολλανδικής	http://english.rvo.nl
Αρχή ελέγχου ασφάλειας τροφίμων & καταναλωτικών προϊόντων	www.vwa.nl
Σύνδεσμος Βιομηχανίας & Εργοδοτών (ΣΕΒ)	www.vno-ncw.nl
Σύνδεσμος Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων	www.mkb.nl
Γραφείο επιχειρήσεων	www.rvo.nl/innovatie
Netherlands embassy in Athens	https://www.netherlandsandyou.nl/your-country-and-the-netherlands/greece/about-us/netherlands-embassy-in-athens
Υπουργείο Εξωτερικών	www.goverment.nl/ministries/bz

Υπουργείο Οικονομίας	www.government.nl/ministries/ez
Υπουργείο Οικονομικών	www.gverment.nl/ministries/fin
Τεχνολογία τροφίμων	www.foodtechholland.nl
Παρατηρητήριο Επιστήμης & Τεχνολογίας	www.nowt.nl
Οργανισμός για εφαρμοσμένη επιστημονική έρευνα	www.tno.nl
Λιμάνι του Ρότερνταμ	www.portofrotterdam.com
Αεροδρόμιο του Αμστερνταμ , Schiphol	www.schipholgroup.com
Κοινωνικό και Πολιτιστικό γραφείο σχεδιασμού	www.scp.nl
Γραφείο πνευματικής ιδιοκτησίας της Μπενελούξ	www.boip.int
Γραφείο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας	www.agentschapnl.nl/octrooicentrum
Ένωση πανεπιστημίων	www.vsnul.nl
Οργανισμός διεθνής συνεργασίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.	www.nuffic.nl
Οργάνωση επιχειρήσεων, που επικεντρώνεται στη βιωσιμότητα, την καινοτομία και τη διεθνή ανάπτυξη	www.hollandtradeandinvest.com www.rvo.nl
Ομοσπονδία γεωργίας και κηπευτικής	www.lto.nl
Οργανισμός χημικής βιομηχανίας	www.vnci.nl
Ολλανδικό σχέδιο αρχιτεκτονικής μόδας	www.dutchdfa.com
Ολλανδική πλατφόρμα εξαγωγών για ολλανδικές εταιρείες καθαρής τεχνολογίας	www.cleantechholland.nl
Ερευνητικό κέντρο ενέργειας	www.ecn.nl
Ένωση προμηθευτών περιβαλλοντικής τεχνολογίας	www.vlm.fme.nl
Τομέας υψηλής τεχνολογίας	www.hollandhightech.nl

Ολλανδική ένωση φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού	www.plantum.nl
Ολλανδική δημοπρασία λουλουδιών	www.floraholland.com
GREENPORT- Ολλανδική αγροτική συνεργασία	www.greenportholland.com
Ναυπηγική ένωση	www.hme.nl
Βιοεπιστήμες και τομέας υγείας	www.lifescienceshealth.com
Διεθνές συμβούλιο διαμονής	www.hidc.nl
Οργανισμός νερού	www.dutchwatersector.com
Ολλανδικό κέντρο Αξιοπιστίας για τη βιώσιμη τεχνολογία νερού	www.wetsus.nl
Dutch customs authorities	http://www.douane.nl/english/
Authority for Consumers & Markets (ACM)	https://www.acm.nl/en/
The Immigration and Naturalisation Service	https://ind.nl/en
Holland.com: destinations, online booking, tips and inspiration for your holiday in Holland	http://www.holland.com/global/tourism.htm